

Megszabadultunk, mint
a madár,
a vadászok csapdájától.
A csapda összetört,
és mi megszabadultunk.
Az Úr nevében van a mi
segítségünk,
aki az eget és a földet
alkotta.

Zsolt 124, 7–8

Új Ember

MAGYARORSZÁG KATOLIKUS HETILAPJA

LXXXI. évf. 35. • (4018.)
2025. augusztus 31. • Ára 445 Ft

„Tanuljuk el Szent István királytól a béketeremtés kultúráját!”

Marton Zsolt váci püspök mondott ünnepi beszédet augusztus 20-án Budapesten

Fotó: Merényi Zita

(Tudósításunk a 3. oldalon)

Megjelent
az Új Ember
2026-os
Kalendárium

Beszélgetés, mese, gyógyulás

Assisi Szent Ferenc Segítő Nővérei Veszprémben

A Veszprémi Főegyházmegye katolikus iskoláinak hitéletében az elmúlt években nagy és váratlan változások történtek. Udvardy György veszprémi érsek kérésére a több mint húsz éve Balatonkenesén szolgálatot ellátó Assisi Szent Ferenc Segítő Nővérei – Halasi Gabriella M. Teréz és Takács Tünde M. Erzsébet nővérek – új feladatokat vállaltak el, és emiatt Veszprémbe költöztek. Náluk tett látogatásunk alkalmával beszéltek arról, hogyan fogadták őket, és milyen új kihívásokkal kerültek szembe.

(Részletek a 9. oldalon)

Imáik által is hordozzák a reményt

A Szent Mónika közösségek országos találkozója

A Keresztény Édesanyák Szent Mónika Közössége augusztus 23-án, tartotta országos találkozóját Budapesten, a gazdagréti Szent Annyalok-templomban. A lelkinapon Fábry Kornél esztergom-budapesti segédpüspök volt a szentmise főcelebránsa.

Az ország különböző részein működő Szent Mónika közösségek tagjai minden év augusztusában Szent Mónika – Szent Agoston egyháztanító édesanyja – emléknapijához (augusztus 27.) kapcsolódva találkoznak egy lelkinap keretében.

„Tartsunk ki rendíthetetlenül reménységünk megvallásában, mert hűséges az, aki az ígéretet tette!” (Zsid 10, 23) – ez volt a mottója a szentév központi témájához kapcsolódó lelkinapnak.

(Folytatás a 8. oldalon)

Nyolcvanéves
az
Új Ember

1945 augusztus 9-én jelent meg az Új Ember első száma. Lapunk nyolcvanéves fennállását ünnepelve cikksorozatot indítottunk, az elmúlt évtizedek írásainak legjavából válogatva.

(Az írásokat a 12. oldalon olvashatják)

Többé sosincs egyedül

Örök nyugalomra helyezték Keresztes Szilárd püspököt Máriapócs

Csaknem ötórás szertartással búcsúztak Keresztes Szilárd nyugalmazott hajdúdorogi megyéspüspöktől augusztus 22-én Máriapócs. A temetés előtti estén parasztást tartottak a máriapócsi kegytemplomban, a virrasztást Orosz Atanáz püspök vezette.

A bazilika kriptájában helyezték örök nyugalomra Keresztes Szilárd nyugalmazott hajdúdorogi megyéspüspököt. A három magyar görögkatolikus hierarcha, Kocsis Fülöp

érsek-metropolita, Orosz Atanáz miskolci és Szocska Ábel nyíregyházi megyéspüspök mellett több magyar és külföldi püspök is részt vett a szertartáson.

(Folytatás a 11. oldalon)

ISSN 0133-1205

25035

9 770133 120548

Legyen öröm
az iskolakezdés!

WWW.KARITASZ.HU

TÁMOGASSA
A NEHÉZ SORSÚ
GYERMEKEK
TANULÁSÁT!

HÍVJA ADOMÁNYVONALUNKAT!

1356

EGY HÍVÁSA 500 FT SEGÍTSÉGET JELENT. KÖSZÖNJÜK!

Jézus nem botránkozik meg gyarlóságunkon, bízik bennünk

Augusztus 13-án délelőtt a Szentatya a nagy melegere való tekintettel a VI. Pál Teremben tartotta meg az általános kihallgatást. Ennek keretében folytatta a Jézus Krisztus, a mi reménységünk című jubileumi katekézissorozatot. Olasz nyelvű mai beszédének témája: Az árulás – „Csak nem én?” (Mk 14,19).

A katekézist megelőzően három nyelven (olaszul, angolul és spanyolul) üdvözölte a jelenlévőket, elmondta, hogy a hőség miatt a kihallgatás több helyen zajlik, és a VI. Pál Teremből átmegy majd a Szent Péter-bazilikába üdvözölni mindenkit.

A Szentatya más nyelveken is összefoglalta katekézisét, köszöntötte a jelen lévő híveket. Az általános kihallgatás a Miatyánk elimádkozásával és apostoli áldással zárult, de ezt követően a pápa még átment a Szent Péter-bazilikába üdvözölni azokat, akik nem fértek be a VI. Pál Terembe, és kivetítőn követték az audienciát.

Az alábbiakban XIV. Leó pápa teljes katekézisének fordítását olvashatják.

Kedves testvéreim!

Folytatjuk utunkat az evangélium iskolájában, Jézus lépteit követjük élete utolsó napjaiban. Ma egy meghitt, drámai, de mélyen igaz jelenetnél állunk meg: annál a pillanatnál, amikor a húsvéti vacsora alatt Jézus felfedi, hogy a tizenkettő közül az egyik el fogja árulni őt: „Bizony mondom nektek, egyiketek elárul engem, egy, aki eszik velem” (Mk 14,18). Erős szavak. Jézus nem azért mondja ki őket, hogy elítéljen, hanem annak megmutatására, hogy a szeretet, ha igaz, nem nélkülözheti az igazságot.

Az emeleti szobát, ahol korábban már mindent gondosan előkészítettek, hirtelen néma fájdalom tölti be, kérdéseket, kételyeket, sebezhetőséget hordozó fájdalom. Olyan fájdalom ez, amelyet mi is ismerünk, amikor az árulás árnyéka vetül legmélyebb kapcsolatainkra. Mégis meglepő az a mód, ahogyan Jézus arról beszél, ami

történni fog. Nem emeli fel a hangját, nem mutogat ujjal senkire, nem említi Júdas nevét. Ugy beszél, hogy mindenki rákérdezhesen magára. És pontosan ez történik. Szent Márk azt írja: „Elszomorodtak, és sorra kérdezték: »Csak nem én?«” (Mk 14,19).

Kedves barátaim, ez a kérdés – „Csak nem én?” – talán a legőszintébb kérdés, amit feltehetünk magunknak. Ez nem az ártatlan ember kérdése, hanem a gyarlóságára ráébredő tanítványé. Nem a bűnös kiáltása, hanem annak a suttogása, aki, bár szeretni akar, tudja, hogy sebet ejthet. Ennek tudatosításával kezdődik a megmenekülésnek, vagyis az üdvösségnek az útja. Jézus nem azért jelenti be elárultatását, hogy megalázzon. Azért mondja ki az igazságot, mert meg akar menteni. És ahhoz, hogy megmeneküljünk, hallanunk kell: hallanunk kell, hogy érintettek vagyunk, hallanunk kell, hogy mindenkinek el-

lenére szeretve vagyunk, hallanunk kell, hogy a rossz valóságos, de nem a rosszé az utolsó szó. Csak aki megismerte a mély szeretet igazságát, az tudja elfogadni az árulás sebtét is.

A tanítványok reakciója nem a harag, hanem a szomorúság. Nem felháborodnak, hanem elszomorodnak. Olyan fájdalom ez, amely az érintettség valós lehetőségéből fakad. És éppen ez a szomorúság válik a megtérés helyévé, ha őszintén elfogadjuk. Az evangélium nem arra tanít bennünket, hogy tagadjuk a rosszat, hanem arra, hogy az újjászületés fájdalmas lehetőségeként ismerjük fel. Jézus ezután egy felkavaró és elgondolkodtató mondatot fűz hozzá: „Jaj annak az embernek, aki elárulja az Emberfiát. Jobb lett volna neki, ha meg sem születik” (Mk 14,21). Kemény szavak, nyilvánvalóan, de jól kell érteni őket: nem átkot, hanem inkább fájdalomkiáltást fejeznek ki. Görögül ez a „jaj” panaszokodó sajnálkozásként hangzik: „ó jaj”, egy őszinte és mély együttérzés kifejezése.

Mi az ítélkezéshez vagyunk szokva. Isten ezzel szemben elfogadja a szenvedést. Amikor látja a rosszat, nem bosszút áll, hanem elszomorodik. És ez a „jobb lett volna neki, ha meg sem születik” nem egy eleve kiszabott ítélet, hanem egy mindannyiunk által felismerhető igazság: ha megtagadjuk a bennünket létrehozó szeretetet, ha azt elárulva hűtlenné válunk önmagunkhoz, akkor valójában világra jöttünk értelmét veszítjük el, és kizárjuk magunkat az üdvösségből. Mégis, éppen ott, a

legsötétebb helyzetben, a fény nem alszik ki. Sőt, ragyogni kezd. Mert ha felismerjük korlátainkat, ha hagyjuk, hogy megérintsen bennünket Krisztus fájdalma, akkor végre újjászületethetünk. A hit nem veszi el tőlünk a bűn lehetőségét, de mindig kínál kiutat belőle: az irgalmasság útját.

Jézust nem botránkozik meg gyarlóságunkon. Tudja, hogy egyetlen barátság sem mentes az árulás kockázatától. Jézus továbbra is bízik. Továbbra is az asztalnál marad övével. Annak is odanyújtja a megtört kenyeret, aki elárulja majd. Ez Isten csendes ereje: sosem hagyja ott a szeretet asztalát, még akkor sem, ha tudja, hogy egyedül marad. Kedves testvéreim, ma mi is őszintén megkérdezhettük magunktól: „Csak nem én?” Nem azért, hogy vádlottnak érezzük ma-

gunkat, hanem hogy teret nyissunk az igazságnak a szívünkben. Az üdvösség itt kezdődik: annak tudatosításával, hogy mi lehetünk azok, akik feladják az Istenbe vetett bizalmat, de mi lehetünk azok is, akik azt újra magunkévá tesszük, ápoljuk és megújítjuk.

Végső soron ez a remény: annak a tudata, hogy bár mi elbukhatunk, Isten sosem hagy cserben bennünket. Még ha el is árulnánk, ő nem szűnik meg szeretni bennünket. És ha engedjük, hogy elérjen minket ez az – alázatos, sebzett, de mindig hűséges – szeretet, akkor valóban újjászületethetünk. És elkezdhetünk többé nem árulóként, hanem örökké szeretett gyermekként élni.

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican Media

Evakuálási parancsot adtak ki a gázai plébánia környékére

Gabriel Romanelli, a gázai Szent Csálád-templom plébánosa az olasz ANSA hírügynökségnek augusztus 18-án elmondta: „Evakuálási parancsot adtak ki az egész városnegyedre”, miközben Izrael tovább halad a palesztin lakosság áttelepítését célzó terv végrehajtásával.

„Az egész városrészre evakuálási parancsot adtak ki. Azt mondják, elkezdtek kiosztani a sátrakat is” – nyilatkozta a Gázában található egyetlen katolikus templom plébánosa. Gabriel Romanelli közölte azt is, hogy az izraeli erők több ezer palesztin áttelepítésére készülnek Gáza északi részéről – ahol a plébánia is található – a délen kijelölt övezetekbe. A nemzetközi közösség egyre nagyobb aggodalommal figyeli a súlyosbodó humanitárius helyzetet.

„De hová lehetne elhelyezni Gáza teljes lakosságát – kétmillió-háromszázezer embert?” – tette fel a kérdést Romanelli atya. A vasárnapi szentmise alatt – osztotta meg a plébános – „egy közeli, nagyon erős robbanást hallottunk, amely szétzúzott egy víztartályt”. Hozzátette: „szerencsére senkinek nem esett baja, csak anyagi kár keletkezett. Egy újabb háborús vasárnap” – jegyezte meg. Ugyanezen a napon izraeli légitámadás ért egy kórházat a városban – az al-Ahli kórházat –, amelyben helyi egészségügyi források szerint legalább heten életüket veszítették.

Romanelli atya „ellentmondásos jelekről” is beszámolt. Miközben érvényben van az evakuálási parancs, „egy szervezet zöldegeket osztott – paradicsomot, krumplit –, amit az emberek halásan fogadtak”. Az izraeli hadsereg a

lakosság védelmével indokolja az áttelepítési terv szükségességét, mivel a harcok tovább folytatódnak. A hétvégén több ezren tüntettek Tel-Avivban, attól tartva, hogy a terv veszélybe sodorhatja annak a mintegy húsz túsznak az életét, akiket a Hamász még mindig fogva tart. A Hamász is elutasította az izraeli áttelepítési tervet.

Egy hónappal a július 17-i támadás után, amely során a katolikus plébániát is találat érte – három ember meghalt, többen megsérültek, köztük Romanelli atya is –, a plébános hangsúlyozta: „a gyerekek még mindig mindenből szükségét szenvednek.” A konfliktus jelenlegi

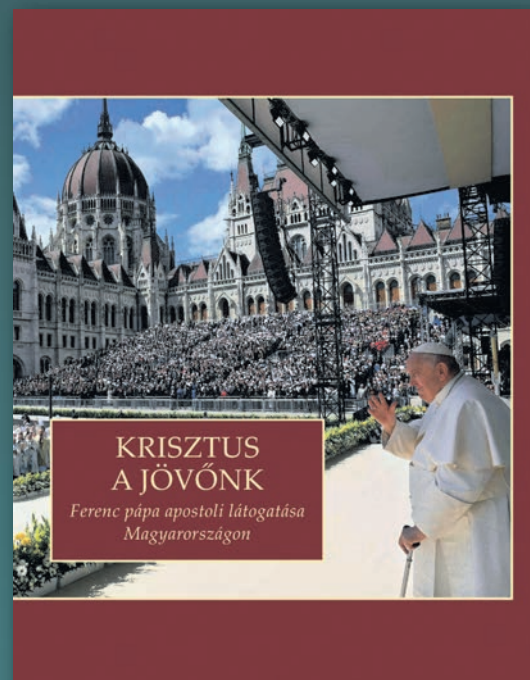

állásáról így nyilatkozott: „Nincs megállapodás; nem akarják elengedni a túsokat, vagy akár csak néhányukat; a másik oldal pedig azt mondja: »nem, mindenkit egyszerre«... Csak az a biztos, hogy a bombázások továbbra is ártatlan civilek és gyermekek halálát fogják okozni – a számok iszonyatosak.”

Fordította: Verestói Nárcisz
Forrás és fotó: Vatican News
angol nyelvű szerkesztősége

AZ **Uj Ember** KÖNYVESBOLT AKCIÓJA

A **Krisztus a jövőnk** című kötetünk most **11900 forint** helyett csak **5950 forintért** kapható!

Az akció időtartama:
2025. szeptember 1–30.

1053 Budapest, Ferenciek tere 7–8. | bolt.ujember.hu

Szent István király a kereszténységre, a remény, a megmaradás és a többi néppel való testvéri közösség útjára vezette a magyar népet – mondta Erdő Péter bíboros, prímás augusztus 20-án Budapesten, a Szent István-bazilika előtti téren bemutatott ünnepi szentmisén, melynek szónoka Marton Zsolt váci megyéspüspök volt. A szertartást követően Szent István királyunk jobbját a hagyománynak megfelelően körmenetben vitték végig a környező utcákban.

Az ünnepi liturgia főcelebránsa Erdő Péter bíboros volt. A szertartáson Michael W. Banach érsek, magyarországi apostoli nuncius, Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek, Udvardy György veszprémi érsek, a Magyar Katolikus

Püspöki Konferencia további tagjai, valamint Orosch János nagyszombati érsek, Fazekas Ferenc szabadkai megyéspüspök és Jozef Hal'ko pozsonyi segédpüspök koncelebrált.

Államalapító királyunk ünnepén jelen volt Áder János korábbi köztársasági elnök; felesége, Herczegh Anita, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat és a Katolikus Karitásztól jószoigazgatói nagykövete; Lévai Anikó, a kormányfő felesége; Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes; Szalay-Bobrovniczky Kristóf honvédelmi miniszter; Hankó Balázs kulturális és innovációs miniszter; Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára; Varga Zs. András, a Kúria elnöke, továbbá az állami, társadalmi és kulturális élet, valamint a diplomáciai testület képviselői. A tűző napsütés és a hőség ellenére nagy tömeg töltötte meg a Szent István-bazilika előtti teret. Nagy számban voltak jelen a lovagrendek, az egyházi és a karitatív szervezetek tagjai is.

Erdő Péter bíboros a szentmise elején arról beszélt, hogy a keresztények a remény záradokai az emberiség történelmében. Az Istenbe vetett személyes hit nélkül értelmetlennek tűnhet a világmindenség, a történelem és az emberi élet, így nekünk, magunknak kell értelmet adnunk neki. Ez azonban, bármilyen hősiességgel, valójában tragikus vállalkozás, sziszifuszi küzdelem. De mi a személyes, mindenható és irgalmas Istenben hiszünk, aki szeret minket, megváltott Krisztusban, és az örök boldogságra hív. A főpásztor kiemelte: Életünk értelmét nem magunknak kell kitalálnunk, hanem objektíve adott és mindnyájunk számára közös. Ezért is kell testvéreknek tartanunk egymást.

„Tanuljuk el Szent István királytól a béketeremtés kultúráját!”

Marton Zsolt váci püspök mondott ünnepi beszédet augusztus 20-án Budapesten

Ezért is hisszük, hogy az egész emberiséggel, minden néppel közös záradokúton járunk a történelemben. De nem csak a mi szívünkben él a remény, át kell adnunk ezt a körülöttünk élőknek is. Ezért volt olyan biztató, hogy első köszöntésében Leó pápa a feláradt Krisztus békéjét kérte számunkra. Ez az igazi béke, amely a reményből táplálkozik – fogalmazott a bíboros.

Marton Zsolt püspök homíliáját teljes terjedelmében közöljük: „Mindaz, aki meghallgatja szavaimat és szerintük cselekszik, ahhoz az

Keresztény szempontból Szent István király személyében a krisztusi embert ünnepeljük. Krisztust ünnepeljük az ő életében, és azt, amit István által művelt. Igazi apostoli lelkületű uralkodóvá formálta őt, aki szent emberré vált.

Fiához, Imre herceghez intézett *Intelmeiben* a legelső helyre teszi a katolikus hit megőrzésének fontosságát, s ez után az Egyház szolgáinak kijáró tiszteletet és megbecsülést. Elsősorban nem politikai megfontolásból mondja ezt fiának, hanem mert őszintén tiszteli és szívéből szereti az Egyházat.

István király hitt az Egyházban. Tisztában volt vele, ha az Egyház javán munkálkodik, akkor népe fölemelkedését szolgálja. Egy igazi keresztény vezetőt ma is arról lehet fölismerni, hogy nemcsak a szavaiban, de gondolkodásmódjában és tetteiben is együtt dobog a szíve az Egyházzal. István tudta, hogy az Egyház nemzetek fölötti csodálatos valóság, amely minden nép életét széppé és boldoggá tudja tenni, ha befogadják.

Ő nem paktumot kötött a kereszténységgel, mint apja, Géza, hanem megtért Krisztushoz. István igaz ember volt. Nemcsak beszélt az isteni igazságról és szeretettörvényről, hanem élte az evangéliumot. Ha most megjelenne köztünk Szent István

Az oklatan vagy – az evangélium szava szerint – ostoba ember „házát homokra építette” – hallottuk Jézus szavait. Óriási kísértés és csapda, amelybe sokan beleesnek, hogy okos emberek akarnak lenni, de csak okoskodókká (nagyokosokká) válnak, akik önmagukat akarják megváltani, vagy az anyagi jólétől, a digitális eszközöktől várják a megváltást. Krisztus okos embere tudja, hogy egyedül Isten képes igazán boldoggá tenni bennünket: minket magunkat, egymást és családjainkat. Tőle remélhetjük a megváltást. A másik óriási kísértés, hogy csak önmagunkkal törődünk és legfeljebb a szorosan hozzánk tartozókkal.

Az oklatan ember az önzés kultúráját terjeszti, az okos ember a testvériség és a szeretet kultúráját építi. Legyünk ebben is okos emberek! Ne az elé-

/ És merjük már elsírni azt a könnyet, / Embervoltunk, embernagyságunk könnyét!”

XIV. Leó pápa augusztusi imaszándéka a forrongó világban belül nekünk is szól. Arra hív, imádkozzunk azért, hogy a társadalmak elkerüljék az etnikai, politikai, vallási vagy ideológiai okokból eredő belső konfliktusokat”. A Szentatya arra kéri az Urat: „adjon bátor-ságot nekünk, hogy a párbeszéd útját keressük, hogy a konfliktusokra testvéri gesztusokkal válaszoljunk, hogy megnyissuk szívünket mások előtt anélkül, hogy félnénk a különbségektől”. Így imádkozik a Szentatya: „Tegy bennünket hidak építőivé, hogy képesek legyünk legyőzni a korlátokat és az ideológiákat, hogy képesek legyünk a szív szemével látni a másikat, felismerve minden emberben a sérthetetlen méltóságot!”

Az okos ember békét terem. Szent István király egyik jellemzője volt a béketeremtés. A béke szeretete nála nem jelentett erélytelenséget. Ellen-

ezen az alapon vagyunk képesek arra, hogy az igazi, hitteles béke munkálói legyünk. Azt tanítja nekünk Leó pápa, hogy „a béke a szívben és a szívből épül”. Ezt is mondja: „mindannyian elősegíthetjük a békés együttélést. Ez magában foglalja annak szükségességét, hogy mindenekelőtt önmagunkon dolgozzunk; hogy megszabadítsuk a szívünket a büszkeségtől, az elvárásoktól és a negatív szavaktól, amelyek fájnak és ölnek”.

„Mindaz, aki meghallgatja szavaimat és szerintük cselekszik, ahhoz az okos emberhez hasonlít, aki a házát sziklára építette” (Mt 7,24). Aki építkezik, jól tudja, mennyire fontos a szilárd alap. István király erős sziklára építkezett, és ezzel maradandót alkotott. VII. Gergely pápa 1083. augusztus 20-án emeltette oltárra Székesfehérvárott. Azóta a világegyház is megünnepeli magyarországi Szent Istvánt (augusztus 16-án), akinek Európát is sokat köszönhet. Ő az első európai uralkodó, akit szentként tisztelünk. Legyünk büszkéek erre!

Mostani, konfliktusokkal terhelt világunkban ismét itt vagyunk, államalapítónk ünnepén, és kérjük Istent, hogy fogadjon el bennünket, ahogy elfogadta eleinket. Kérjük a Boldogságos Szűz Mária, Magyarok Nagyszónya és Szent István király imáit, hogy megtért, az igazságot kereső és az igazi szabadságot szerető, az élet, az önzetlenség és az egység kultúrájának hídait építő embereké váljunk. Ha ezt meg tesszük, akkor nemcsak földi országunkat, hazánkat, nemzetünket és Európát építő embereké válunk, hanem a bennünket fölemelő Isten országának boldog munkálói is leszünk. Ámen.

A szertartás végén Erdő Péter bíboros megköszönte a szervezők munkáját, és a szentek példáját állította elénk: Szent István királyt; Bódi Mária Magdolnát, akinek boldog-

Vannak tehát kiváló okosesszkezeink, de a nagy kérdés ez: hol van az okos ember? Egyáltalán szükség van-e ma okos emberre? A válaszunk: igen. Mert az okosesszkezeink – bármennyire kiválóak is – csupán esszkezeink maradnak. Az okos embernek azonban van értelme, szabad akarata és lelke. Az okos ember nem engedi, hogy a körülmények sodorják, és az esszkezeink uralják. Keresztény hitünk szerint a krisztusi okosság egyedül Istent fogadja el élete Urának. Az okos keresztény órá mint kősziklára építi élete házát, és kéri őt, hogy lakják benne.

Egy ilyen, a krisztusi okosság szerint élő emberre emlékezünk a mai napon. Kit ünnepelünk valójában? A zseniális politikust, a sikeres kezdeményezőt, a céltudatos államalapítót, egyházzervezőt és az – egyesek szerint túlságosan is – erőskezű vezetőt?

király, vajon mit mondana nekünk, mostani magyaroknak? Úgy gondolom, azt ajánlaná, hogy mi is legyünk okos emberek, és építsük újra életünk házát: hitünket, családunkat és hazánkat, sőt Európát, arra a sziklára, amire ő építkezett. Mit jelent ez ma? Ha életünket újból Istenre mint sziklára akarjuk építeni, akkor szívából meg kell térnünk, vagy újra meg kell térnünk hozzá!

Pál apostol ezt tanítja nekünk az efezusi levélben: „Újulatok meg lélekben és érzéseitekben! Öltsetek magatokra az új embert, aki Istenhez hasonló, igaz és valóban szent teremtmény!” (Ef 4,23–24) A megtérés azt is jelenti, hogy mindig önmagunkon kezdjük a változtatást. Nem lehet félig kereszténynek lennünk, vagy csak papíron, adminisztratív módon, hanem teljesen, életünk minden részletében oda kell adnunk magunkat Krisztusnak!

gedetlenkedők, a mindenben hibát keresők körét növeljük! Építsünk hidakat egymás között, családjaink, közösségeink között – ahogy Ferenc pápa is tanácsolta nekünk budapesti látogatása során! Próbáljunk hidakat építeni másképpen gondolkodó honfitársainkkal, megtalálván azokat a pontokat, amelyekre az értelmet, szinte párbeszéd pilléreit lerakhatjuk! Az okos ember hidakat épít, az ostoba hidaikat rombol. Az ostoba ember sebet ejt, az okos ember sebet gyógyít, kötöz.

Mindnyájunknak szólnak Sík Sándor szavai az *Ének minden emberhez* (1916) című verséből: „Testvérek, merjünk hősök lenni már, / És merjük már megmondani magunknak, / Hogy sebet kapni fáj, / És sebet adni fáj, / És minden fájás fáj mindenkinek. / Testvérek, merjünk hősök lenni már, / Acélozzuk karunkat ölelésre,

kezőleg, István a szomszédos országokkal kereste a békét, de soha nem a saját népe kárára. Nyugattal és Kelettel egyaránt jó viszonyra törekedett, de nem elvtelenül, nem megalkuvó módon. Azzal, hogy Nyugathoz, a nyugati keresztény kultúrához kapcsolta hazánkat, nem fordult szembe Kelettel. A történészek megállapították, hogy kortársaihoz képest alig viselt háborút, akkor is csupán a krisztusi hit és a nemzeti önállóság védelmében.

Szeretettel ajánlom, hogy tanuljuk el István királytól a béketeremtés kultúráját! Békét teremteni és békeszeretőnek lenni nem pusztán fegyverszünetet jelent, nem annyi, mint elmenekülni a konfliktusok elől, beletörődni a sorsunkba. Békében kell lennünk önmagunkkal, azután embertársainkkal. Hívó emberként mindenekelőtt békében kell lennünk Istennel. Egyedül

gá avatását szeptember 6-án ünnepeljük Veszprémben, és aki a munkások védőszentje lehet, valamint Ervin Gábor vértanú papot, akinek az Esztergom-Budapesti Főegyház-megye elindította a boldoggáavatási folyamatát.

Az ünnepi liturgia a Szent Jobb-körmenettel zárult. Szent István ereklyéjét a Honvéd Koronáország tagjai hordozták. Előttük vonultak a lovagrendek, a szerzetesek és a papság, a püspöki konferencia tagjai. A Szent Jobb mögött Erdő Péter bíboros, továbbá a közjogi méltóságok és az állami tisztségviselők, a diplomáciai testület tagjai, népviseletbe öltözött hívek és plébániai záradokcsoportok mentek.

Az ünnepen közreműködött a bazilika énekkara, orgonán kísért Virágh András Gábor orgonaművész.

K. I. Fotó: Merényi Zita

A BIBLIA ÜZENETE

Nem csak etikett

Lk 14,1.7–14

„Nem illik tele szájjal beszélni! Tanuld meg, melyik a halkés! Ne hintázz a széken! Ne nyald le a kést!” – mindannyian könnyen emlékeztünkbe idézhetünk ilyen és ezekhez hasonló hasznos etikettszabályokat, melyeket főleg gyerekkorunkban hallhattunk gyakran, és találhattunk unalmasnak. Mintha Jézus is hasonló társasági viselkedési normákra tanítana a mai evangéliumban: hogyan illik, és hogyan nem illik viselkedni, hogy jó benyomást keltsünk.

A jézusi tanítás „élesben” történik: kerete egy étkezés, ahol Jézus is a meghívottak között van, és a farizeusok figyelik, mit tesz, mit mond. Az evangéliumból pedig arra következtethetünk, hogy ez az érdeklődés nem jó szándékú.

A Lukács által leírt jézusi tanácsokban – ez a rész az evangélista sajátja, máshol nem fordul elő – van egyfajta „crescendo”. Egy olyan útmutatás az első, amelynek segítségével elkerülhetjük, hogy viselkedésünkkel kellemetlen helyzetbe hozzuk magunkat. Jézus azt tanácsolja a lakoma többi meghívottjainak, hogy ne üljenek a fő helyre, mert ha elfoglalnak egy olyan helyet, amely nem nekik van fenntartva, akkor könnyen az utolsó helyre kerülhetnek, és így nyilvánosan szégyent hoznak magukra. Ám ez a rövid rész nem ezzel zárul. Jézus ugyanis azt is hozzáfűzi, hogy aki magát felmagasztalja, az megaláztatik, aki pedig magát megalázza, az felmagasztaltatik. Az eredeti szöveg passzív alakját érdemes megtartani, mert az isteni cselekvésre utal: Jézus így világossá teszi, hogy bár egy egyszerű etikettszabályból indul ki,

amely az emberek közötti társas kapcsolatokat tartja helyes mederben, ugyanakkor messzebbre mutat. Egy olyan belső attitűdre hívja fel a figyelmet, amely már Isten és ember kapcsolata-ra vonatkozik: honnan várok megbecsülést, tiszteletet, státuszt? Emberekből akarom kicsikarni az elismerést, magamnak szerezem meg, vagy Istentől várom?

A jézusi tanács második része már közvetlenebb módon mutat rá az isteni logikára: ne olyanokat hívjunk meg – tanácsolja Jézus –, akik könnyen képesek viszonzni a meghívást, vagyis akikkel egyenlő, kölcsönös előnyökkel járó, „do ut des” típusú kapcsolatban lehetünk. Istentre akkor hasonlítunk, ha ingyenességre, nagylelkűsége-re törekszünk. Aki olyanokat hív meg, akiktől viszonzásul nem várhat semmit, az más távlatban gondolkodik. Mintegy kiemelkedik az emberi, kiszámítható viszonyrendszerből, és Istentől számít viszonzásra: jutalma nem forintosítható, mert az „igazak feltámadásakor” nyeri el azt. A jézusi etikett követése nem pusztán a kellemetlen helyzetektől ment meg, hanem az isteni logikára nyit meg bennünket: az önkéntes alázat és a nagylelkű ajándékozás útjára, amely nem emberi elismerésre és viszonzásra számít, hanem Istenre hagyatkozik.

Az a magatartásmód, amelyre Jézus biztat, kiszabadít az önelégültségből, és megnyit Isten szeretetére. Vajon az én viselkedésemet pusztán etikettszabályok határozzák meg, vagy nyitott vagyok erre az isteni logikára?

Deák Hedvig OP

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

Ünnepek és jeles napok (87.)

Augusztus hónapban nagy ünnepei vannak a Bizánci Egyháznak: 6-án az úrszínváltozás, 15-én az Istenszülo elhunytja és mennybevétele, 20-án Szent István apostoli király, 29-én Keresztelő János fejvétele. A görögkatolikusok liturgikus naptárában azonban ezek mellett olyan kisebb ünnepek is helyet kaptak, amelyek nem kötelező jellegűek. A rendszeresen templomba járó hívek ezeket az apostoli és evangéliumi szakasz alapján, illetve a két fő ének (a tropár és a konták) révén veszik észre. A következőkben ezeket tekintjük át.

1-jén a Szent Kereszt körmenetének a 9. században kialakult ünnepét tartjuk: a bizánci császári palotából a Hagia Szophiába vitték át a szent ereklyét, majd két héten keresztül minden templomot végigjártak vele. A járvány megszűnéséért imádkoztak. Ez a nap a Makkabeus vértanúk emléknapja is. Az *Oszövetségi Szentírás* részletesen leírja vértanúságukat (2Makk 7,1-42). A törvény megtartása miatt egymás után végezték ki a hét ifjút, végül az édesanyjukat. Egyházunk ezen a napon vizet is szentel.

2-án Szent István fődiakónus és első vértanú ereklyéinek Jeruzsálemből Konstantinápolyba való átszállítására emlékezünk, ami 428-ban történt. Őt magát december 27-én ünnepeljük, mégpedig a mennyei születésnapján (ApCsel 7,59).

9-én Mátyás apostol emléknapja van. Az áruló Júdás helyére őt választották sorhúzással az apostolok közé (ApCsel 1,15-26), hogy Jézus szándéka szerint teljes legyen a tizenkettes apostoli testület (Mk 3,14).

16-án az Úr Jézus nem kézzel festett képének ünnepét tartjuk. Magához az arcmáshoz

színes legenda fűződik. Abgár edesszai király leprában szenvedett. Elküldte Ananiást, az udvari festőjét Jézushoz, hogy fesse meg a képét, de sehogy sem sikerült neki. Jézus megtörölte az arcát egy kendővel, s azon rajta maradt a képmása (mint a nyugati Egyházban tisztelt Veronika kendőjén). Abgár nagy tisztelettel fogadta, és meg is gyógyult. Biborbanszületett Konstantin császár 944. augusztus 16-án ezt a csodás képet Konstantinápolyba vitette, és tiszteletére nagy ünnepet rendelt el.

25-én két apostolra is emlékezünk. Szent Bertalan ereklyéit ezen a napon vitték át Anasztaziopoliszból Lipári szigetére. Szent Titusz apostol Szent Pál munkatársa volt, segítője az apostoli munkában. Ő térítette meg, aztán Kréta szigetén előbb együtt munkálkodtak, majd Pál rábízta a további térítést, valamint azt, hogy – amennyiben szükséges – püspököket szenteljen. Testvérének, társának és segítőjének nevezte Tituszt, és kiemelte, hogy sohasem volt a hívők terhére. Titusz magas kort ért meg, kilencvennégy éves korában hunyt el.

31-én az Istenszülo övének elhelyezését ünnepeljük. A jámbor keresztények nemcsak az Istenszülo ruháját őrizték meg kegyelettel, hanem az övét is, melyet egy elbeszélés szerint ő maga engedett le mennybevitelkor Tamás apostolnak. Az ünnep 10. századi alapja: Bölcs Leó császár felesége, Zoé császárné hosszan tartó súlyos betegségbe esett. Miután rátették az Istenszülo övét, csodásan meggyógyult. Az övet pedig díszes dobozban helyezték el a templomban ezen a napon.

Ivancsó István

PÁRBESZÉD A LITURGIÁRÓL

Készen van már a mise?

Ezt a kérdést egy kislány tette fel az édesanyjának egy nyári családós mise elején. Aztán még két alkalommal a liturgia közben. Megfogalmazása gyermeki és plasztikus: olyan ez, mint amikor azt kérdezzük: készen van már az ebéd? Készen van már a házi feladat? És valóban, a mise bizony nem gyerekjáték. Sokszor a felnőttek figyelmét is próbára teszi.

Mikor mondhatjuk, hogy a mise elkészült? Hogy ami lényeges, az megtörtént? Amikor a miséző kihirdeti, hogy „a szentmise véget ért”? Vagy amikor már részesedtünk Krisztus testében? Talán elég a mise érvényességéhez, ha már elhangzottak az alapításnak az utolsó vacsoráról idézett igéi?

Még lényegesebb, hogy tulajdonképpen minek is kell elkészülnie a misén. Kínálja magát az egyszerű válasz: az átváltoztatásnak, hogy létrejöjjenek a konzekrált ostyák. Biblikusabb megközelítés, hogy Jézus alapítói igéinek a maguk teljességében kell valóságalkotóvá, ágostoni kifejezéssel élve „látható szavakká” válniuk: kezébe vette, hálát adott, megtörte, vegyéték és egyeték/igytak ebből mindnyájan.

Gérecz Imre OSB

A HÉT SZENTJE

Kalkuttai Szent Teréz

Szeptember 5.

Agnes Gonxha Bojaxhiu néven született az Oszmán Birodalom területén. A család az albán többséggel ellentétben – a mohamedán környezet ellenére – tartott a katolikus hitben. Ágnes tizennyolc éves korára elhatározta, hogy missziós nővér szeretne lenni Indiában, és barátnőjével, Betikával jelentkezett a dublini Loretói Míasszonyunk kongregációba, amelynek tagjai Indiában dolgoztak. 1931. május 25-én, a Teréz nevet Lisieux-i Szent Teréz tiszteletére választotta.

1946. szeptember 10-én Darjeelingbe kellett utaznia lelkigyakorlatra. A vonaton a harmadosztályú kocsiban óriási volt a tömeg, és megdöbbenve tapasztalta azt a nyomort és szegénységet, amely az indiaiak többségének kijutott. Úgy érezte, nincs joga arra, hogy a kolostor békéjében, kényelmében éljen, miközben az emberek, akiket szolgálni jött, nyomorognak. Küldetést érzett arra, hogy elhagyja a kolostort, megossza sorsát a szenvedőkkel és Jézust követve a szegények között szolgáljon. 1948-ban Kalkutta érsekén keresztül engedélyt kért XII. Piusz pápától, hogy elhagyhassa a közösséget és független apácaként Kalkutta nyomornegyedében dolgozhasson. Levetette szerzetesi öltözkédt, fehér szarít öltött, és Patnába ment a missziós orvosnővérekhez, hogy megfelelő ápolónői kiképzést kapjon.

1950 októberében megkapta a pápai jóváhagyást egy új szerzetesrend, a Szeretet Miszionáriusai kongregáció megalapítására. Az indiai kormány támogatásával egy elhagyott hindu templomot alakítottak át a szegény, magatehetetlen, haldokló emberek otthonává. Nem sokkal később a rend otthonokat nyitott

a leprások és az árvák számára. 1965-ben VI. Pál pápa engedélyezte, hogy a rend más országokra is kiterjessze tevékenységét.

Teréz anya tevékenységét számos díjjal ismerték el, többek közt 1962-ben megkapta a Padma Shri (Pompás lótuusz) díjat India elnökétől, és a Nemzetközi megértés díját a Fülöp-szigetek kormányától. 1971-ben VI. Pál pápa Teréz anyának adományozta a XIII. János pápa-békedíjat.

Amikor átvette a Nobel-békedíjat, megkérdezték tőle: Hogyan segíthetjük elő a világbékét? Nagyon egyszerűen válaszolt: „Menjünk haza és szeressük a családunkat.” A díjjal kapott 6000 dollárt Kalkutta szegényeinek juttatta el. 1991-ben Albániában megnyitotta a rend ottani házát. Több súlyos betegség nehezítette az életét. 1997-ben előbb csonttörést szenvedett, majd maláriát kapott, melynek következtében szívkrárosodást szenvedett. Egészsége végképp megrendült, ezután leköszönt a rend vezetéséről. A halála után nyilvánosságra került leveleiből derült ki, hogy bár egész életében szüntelenül szolgált, ahogyan a nagy misztikusok, ő is évtizedekig szenvedett a lelki sötétségtől, a kételyektől és kísértésektől.

Halálakor a rend a világ százhuszonhárom országában hatszáztíz missziót működtetett. India kormánya Teréz anya temetésekor háromnapos nemzeti gyászt rendelt el, és állami szertartást rendezett. Teréz anyát 2016. szeptember 4-én avatták szentté.

L.K.

AUGUSZTUS 31., ÉVKÖZI 22. VASÁRNAP (Erika, Arisztid, Bella) – Sir 3,19–21.30–31 (Aki megalázza magát, kegyelmet talál Istennél.) – Zsid 12,18–19.22–24a (Az ószövetségi áldozatok megszűntek: járuljunk Jézus örök áldozatához!) – Lk 14,1.7–14 (A kevélyt megalázzák, az alázatost dicsőségre emelik. Szeretetből tegyük a jót, ne pedig a viszonzás reményében!) – **Zsolozsma:** II. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 229 – EE 588, Ho 229 – EE 142, Ho 132 – EE 594, Ho 274 – EE 361.

SZEPTEMBER 1., HÉTFŐ (Artúr, Egyed, Tamara, Egon) – 1Tesz 4,13–18 – Lk 4,16–30.

SZEPTEMBER 2., KEDD (István, Ingrid, Renáta) – 1Tessz 5,1–6.9–11 – Lk 4,31–37.

SZEPTEMBER 3., SZERDA – Nagy Szent Gergely pápa és egyház-tanító emléknapja (Hilda) – Kol 1,1–8 – Lk 4,38–44.

A hét liturgiája

C év

SZEPTEMBER 4., CSÜTÖRTÖK (Rozália, Róza, Ida) – Kol 1,9–14 – Lk 5,1–11.

SZEPTEMBER 5., PÉNTEK – Kalkuttai Szent Teréz szűz emléknapja (Viktor, Lórin, Ofélia) – Kol 1,15–20 – Lk 5,33–39.

SZEPTEMBER 6., SZOMBAT (Zakariás, Beáta, Zakaria) – Kol 1,21–23 – Lk 6,1–5.

SZEPTEMBER 7., ÉVKÖZI 23. VASÁRNAP (Szent Márk, István és Menyhért áldozópapok, kassai vértanúk) – Bölcs 9,13–19 (Imádság bölcsességért, hogy mindenben igénytelenek és egyszerűek tudjunk lenni.) – Filem 9b–10.12–17 (Szent Pál tanítja, hogy a rabszolga is testvérünk Krisztusban.) – Lk 14,25–33 (Csak az lehet Jézus tanítványa, aki vele együtt vállalja a keresztet is.) – **Zsolozsma:** III. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 232 – EE 590, Ho 232 – EE 146, Ho 131 – EE 595, Ho 152 – EE 189.

A mi kiérlelt szeretetünk a hűség

Cigánypasztorációs lelkipgyakorlatot tartottak Gyöngyösön

A VII. Országos Cigánypasztorációs Lelkipgyakorlatot augusztus 23–24-én rendezte meg a Boldog Ceferino Intézet Gyöngyösön, a Vak Bottyán Katolikus Technikum épületében „Tart-satok bűnbánatot, mert közel van a mennyek országa!” (Mt 3,2) mottóval. Vasárnap a Szent Bertalan-templom búcsúünnepén a szentmisét Ternyák Csaba egri érsek mutatta be, az együtt ünneplő roma és a helyi közösség előtt.

Ternyák Csaba egri érsek: Az az egyedül fontos, ami a szívünkben játszódik, a szív titkait Isten ismeri

Bángi-Magyar Anna, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Boldog Ceferino Intézetének szakmai vezetője kérdésünkre elmondta: az első cigánypasztorációs lelkipgyakorlat egy esztergomi közösség kezdeményezésére jött létre, majd a szervezést átvette a Boldog Ceferino Intézet.

„Most nyolcvan voltunk az ország tíz egyházmegyéjéből és a Gyulafehérvári Főegyházmegyéből, ahonnan Kalányos Ottó atya érkezett – mondja Anna. – A lelkipgyakorlaton papok is részt vettek, Balog Gyula helyi plébános nagyon támogat minket. Négy püspök, Szocska Ábel, Orosz Atanáz, Ternyák Csaba és Székely János jelenléte jelzi, mennyire keresik a párbeszédet, a közös pontokat. Örülünk, hogy többen azért jöttek el, mert szeretnének másokat közelebb vinni Istenhez a lakó-környezetükben vagy a munkahelyükön.” Anna beszámolt arról is, hogy szombatn Szocska Ábel háromszor félórás elmélkedést tartott a maga közvetlen, derűs stílusában az egymásnak való megbocsátásról, Isten megbocsátásáról, és hogy hogyan kérjünk bocsánatot tőle. Lólé Attila volt a tanúságtevő, akinek a személyes élettörténete sokakat meghatott.

A vasárnapi szentmisén kettős ünnepre gyűltek össze

a Szent Bertalan-templomban: az országos cigánypasztorációs lelkipgyakorlat záró szentmiséjére és a templom búcsújára. A szentmisén szívből köszöntötték az érseket, a cigányokat, megköszönték Balog Gyula plébánosnak és Ternyák Csabának, hogy vendégül látták őket, Székely Jánosnak a szervezést, és többen kifejezték a közös ünnepség örömeit. A koncelebráló papok között voltak roma származásúak is, akik részt vettek a lelkipgyakorlaton.

Lovári nyelven hangzott el a szentlecke és a Miatyánk. Zenei szolgálatot végzett a templom énekkara klasszikus egyházi kórusműveket és gregorián énekeket előadva, valamint a cigány közösség gitáros-dobos zenekara. Ternyák Csaba érsek szentbeszédében hangsúlyozta: Az az egyedül fontos, ami a szívünkben játszódik, a szív titkait Isten ismeri. Minden fontos, amit szeretetből teszünk, azok a leghitelesebb és legértékesebb tetteink. A szeretet soha el nem múlik, de átalakul: az idő múlásával a neve hűség lesz.” A cigányokat megszólítva elmondta: „Az Úr ismeri a cigány nép szenvedéseit, szeretét és hűségét Istenhez. Jézus úgy lát titeket a templomban, mint Bertalan apostolt a fügefá alatt, tudja, szeretitek az Istent, és szívből ragaszkodtok Szűz

Mária ősi tiszteletéhez, ami a lelkesítgetekben olyan mélyen húzódik meg.”

„Az Egri Főegyházmegye híveinek egy része a cigányok közül kerül ki. Bármerre megyek, örömmel látom, amikor egyházi eseményeken feltűnnek ők is. Mindig azt kérem a hívektől, legyenek befogadóak, és szeretettel forduljanak feléjük, mert a cigány testvérek sokszor bátorítanak, főleg akkor, ha kevesen vannak, és egy nagyobb közösségben kell helyet találniuk – válaszolta Ternyák Csaba a szentmise után kérdésünkre. – Ilyen

szempontból ez a mai liturgia példamutató volt: egy egyházközösség búcsúünnepén a cigány testvérek vendégként voltak jelen, mégis aktívan bekapcsolódtak a liturgiába, ami így egy szép közös ünnepé vált. Azt hiszem, ez lenne a

jövő felé mutató út, ha egymásra találnának a magyar és a cigány hívek, hiszen mindnyájan ugyanannak a mennyi országnak lesznénk a polgárai.”

Az egyházmegyei cigánypasztorációval kapcsolatban elmondta: „Törekszünk arra, és magam is igen fontosnak tartom, hogy meglátogassuk a cigány közösségeket. Minden évben, általában a tavaszi időszakban felkeresünk néhány családot, és megáldom a házaikat. A családokkal elbeszélgetünk, ha megkínálnak valamivel, azt elfogadjuk. Viszket én is nekik egy házi áldást,

ami később is emlékezteti őket a látogatásomra. Ezekkel az egyszerű kezdeményezésekkel a papjaimat is szeretném buzdítani arra, hogy ne feledkezzenek meg a családlátogatásról, mert ez a lelkipásztorkodásnak egyik nagyon szép műfaja.

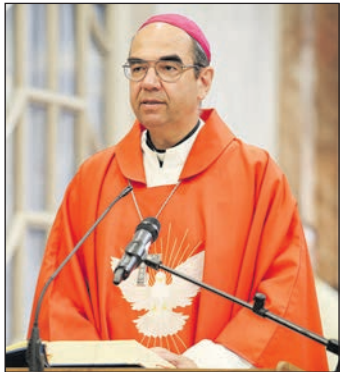
Fontos, hogy a papok kapcsolatban legyenek a családokkal, a cigány családokkal is, akik nagyon hálásak a figyelemért. Katolikus iskoláink is jó lehetőséget adnak a cigánypasztoráció elmélyítéséhez.”

Az érsek hozzátette, hogy régebben mindig az Egri Főegyházmegye biztosított helyet az éves cigánytalálkozóknak az egri szemináriumban, egészen addig, míg az épület felújítása el nem kezdődött. „Ezért a mostani lelkipgyakorlat résztvevői közül is többen személyesen ismernek. Nagyon hasznosnak tartom ezeket a lelkipgyakorlatokat, mert bátorítja és megerősíti azokat, akik ezen a területen dolgoznak. Jó volt együtt látni az egyházmegyek felelőseit, a közösségek képviselőit és legaktívabb, lelkes tagjait, akik egymást segítik.”

Székely János kérdésünkre elmondta, a lelkipgyakorlat nagy öröme volt, hogy Alcsíkról eljött Kalányos Ottó atya romapasztorációs referens a világi munkatársával. „Néhány éve vezeti az erdélyi cigánypasztorációt gyönyörű eredményekkel, ötven önkéntes munkatársával látogatják a cigány családokat. Szépen alakulnak a közösségek körülötte, sokan lettek elszóázók, bérnázók. Ottó atya roma származású, de egy székely család nevelte fel. A hite, kultúrája inkább innen ered, de megvan a cigányos stílusa a papságának és egész lényének.”

A püspök ismertette a lelkipgyakorlat tanításait is, melyek fő témája a szentévhez kapcsolódóan a megtérés volt. „Szocska Ábel nyíregyházi megyéspüspök a megbocsátásról beszélt, ami nélkül az ember élete nem tud gyümölcsöt teremni, hiszen terhet hordozva, haraggal, bosszúvágygal a szívben nagyon nehéz kinyílni Isten felé, a szeretet felé vagy akár a gyermekáldás felé. A tanítás után nagyon sokan gyónak. Én arról is beszéltem, hogy vannak tipikus nemzeti gyön-

geségek. A magyar népnek a panaszkodás, borúlátás, szét-húzás, irigykedés; de a romáknak is vannak ilyenek. Fontos, hogy a megtérésen gondolkodva ezeket lássuk, és tudatosan küzdjünk ellenük.

Székely János püspök: A romáknak rengeteg nemzeti értékük, kincsük van: ilyen a családszeretet, a gyerekszeretet, az érzelmkifejezés könnyedsége

A romáknak rengeteg nemzeti értékük, kincsük van: ilyen a családszeretet, a gyerekszeretet, az érzelmkifejezés könnyedsége, hogy a szívüket hamar ki tudják nyitni, tudnak ünnepelni, énekelni. Sok roma szinte érzi az Isten jelenlétét, közelségét, természetes módon hisz benne, fohászkodik hozzá.

De vannak nemzeti gyöngeségek is, például a becsületesség, a kimondott szó értéke, a tulajdon tisztelete, érzelmek és indulatok kezelése terén. Boldog Ceferino nagy példa ebben is: ha indulatosabb lett, mindig elment sétálni, amitől megnyugodott. A tervezés hiánya is nagyon jellemző a romákra, sokan nem tudják beosztani a havi jövedelmet, nem tervezik meg az életüket. Arról is beszéltünk, hogyan lehetne ezeken a gyengeségeken úrrá lenni.

Amíg nincsenek igazán megtért, keresztény cigányok, és amíg a többségi társadalom felől nincsenek igazán kinyújtott kezek, addig nincs igazi integráció, evangelizáció.”

Vámossy Erzsébet
Fotó: Merényi Zita

A Boldogasszony Anyánk Mária-himnusz szerzőjére emlékeztek

Előadásokkal, művészeti produkciókkal, szentmisével és koszorúzással emlékeztek Cellődmölkön Lancsics Bonifácra augusztus 16-án. A bencés szerzetes 1725-ben Pannónhalmáról érkezett a vasi városba, ahol háromszáz évvel ezelőtt lejegyezte máig legismertebb és legkedveltebb Mária-himnuszunk, a Boldogasszony Anyánk szövegét.

A megemlékezés előadásokkal kezdődött a volt bencés kolostor dísztermében. Karáth Péter történész a település dömölki városrészén állt egykori apátságról beszélt előadásában. Kiemelte: a ma már csak romjaiban látható, egykori templom alapja római kori, építése több fázisban történt a 11. századtól kezdve. Valószínűleg nem királyi, hanem kegyúri alapítású volt. Falain freskók láthatók. A 14. század dömölki aranykora, ekkor hiteles helyként működött, és tekintélyét az is növelte, hogy a dömölki apátok még a Szentészék képviselété-

ben is eljárak bizonyos ügyekben – ismertette előadásában a történész. – A dömölki Csodátévő Mária-szoborhoz már ekkor is szép számmal zarándokoltak a hívek. A 15. századtól hanyatlás kezdődött, a török kor pedig újabb csapást jelentett. Ekkor vitték

a világra nyitott, gazdasági ügyekben jártas, a rendtörténet iránt érdeklődő, missziós lelketű embernek írta le a bencés szerzetest.

Lancsics Bonifác 1715 előtt írta a Magyarok Nagyasszonyának szinte minden magyar által mindmáig

ismert legkedvesebb himnuszát, a tíz versszakból álló, Boldogasszony Anyánk kezdetű Mária-éneket, amely először rendtársának, Szoszna Demeternek a kéziratoss énekeskönyvében volt olvasható – mondta el Medgyesy-Schmikli Norbert egyetemi docens, akit hangüzenetben hallhattak a megjelentek. – A vers szerzőjének kiléte sokáig rejtve maradt, de beazonosítását segítette, hogy a szöveg eredeti versszakainak kezdőbetűi összeolvasva a BONIFÁCIUS nevet mutatták. Az előadó kiemelte: sem megerősíteni, sem cáfolni nem lehet, hogy ezt az éneket már 1725-ben is előadták, amikor Lancsics Bonifác Mária-zarándoklatra hívta a Kemes-vidék népét. Medgyesy-Schmikli Norbert arra is kitért, hogy a himnuszunk ma már többféle dallam- és szövegváltozata ismert.

Az előadások után az érdeklődők a kegytemplom kincstárában tehetek látogatást, majd az új apáti zászlóval zarándoklat indult a dömölki templomromhoz, ahol Fehér László polgármester, V. Németh Zsolt állam-

titkár, miniszteri biztos és Majthényi László, a Vas Vármegyei Közgyűlés elnöke mondtak beszédet. Fehér László kiemelte: a Boldogasszony Anyánk 2002 óta része a városi értéktárnak, később bekerült a megyei értéktárba is, és abban bíznak, hogy hamarosan az országos értéktárba is felveszik.

V. Németh Zsolt elmondta, Lancsics Bonifác legfontosabb feladatának azt tekintette, hogy az itt élőket Mária palástja alá vezesse. Ez a palást anyai szeretetből, hűségéből és közbenjáró imádságból készült. Ez azonban ránk is küldetést bíz: a béke, a hit, az összetartozás szövetét nekünk is erősíteniünk kell. Majthényi László arról beszélt, hogy Lancsics Bonifác verse százötven éven át volt a magyarság himnusza.

A nap végén szentmisét mutattak be a dömölki romtemplomban, majd megkoszorúzták a templom oldalában lévő Lancsics Bonifác-emléktáblát.

Forrás és fotó: Szombathelyi Egyházmegye

Tízéves a Görögkatolikus Metropólia

A Nagyboldogasszony-napi búcsún ünnepeltek

Az Istenszülő elszenderülésének és dicsőséges mennybevitelének ünnepén, valamint a Görögkatolikus Metropólia megalakulásának tizedik évfordulóján, augusztus 17-én Máriapócon tíz püspök, a papság és az ország minden részéből érkezett hívek ünnepeltek együtt a nemzeti kegyhely nagybúcsúján.

bazilikában, hogy köszöntsék az Istenszülőt, s „értetkőzzenek” a kegyképnél, vagyis hogy tiszteletük jeléül megérintsék azt. A tábori oltárnál a Szent Liturgiát Kocsis Fülöp érsek-metropolita vezette püspöktársai, Orosz Atanáz miskolci megyéspüspök és Szocska A. Ábel OSBM nyíregyházi megyéspüspök, valamint több meghívott püspök koncelebrálásával. Jelen volt Ternyák Csaba egri érsek, Majnek Antal nyugalmazott munkácsi megyéspüspök és Nyil

tó. A főpásztor szentbeszédének központi üzenete ez volt: van remény arra, hogy minden nehézség valamiképpen a javunkra váljon, azok beépülnek az életünkbe és értékesebbé tesznek. S hogy ez valamiképpen örömmé is tud válni, arra a reményforrásunk maga Jézus Krisztus. S „mi vagyunk a reménysége az Úr Jézus Krisztusnak, aki azt akarja, hogy minden ember üdvözljön, és ebbe a reménységbe kell belekapaszkodnunk és továbbvinnünk azt.”

A Szent Liturgia végén a metropolita megköszönte a vendég püspökök részvételét, majd Ternyák Csaba egri érsek a Római Katolikus Egyház nevében köszöntötte a tízéves Görögkatolikus Metropóliát. Felidézte Szent II. János Pál pápa 1991-es látogatását, amelyen maga is személyesen is jelen volt. Az egri érsek megemlékezett a sok üldöztetésről és szenvedésről, amelyet a korábbi évtizedekben a görögkatolikus híveknek el kellett szenvedniük; majd Szent II. János Pál gyakran emlegetett, a két tüdővel lélegző Egyházzal szóló szavait idézte. „Csodálatosan gazdag az Egyház: egymást kiegészítve élnek benne Kelet és Nyugat hagyományai” – emelte ki az egri főpásztor. A záróáldást és a himnuszok eléneklését követően tízezer pogácsát osztottak szét a püspökök és segítők a hívek között.

**Forrás: Hajdúdorogi Főegyházmegye
Fotó: Zadubenszki Norbert**

A búcsú napján a római katolikus szentmisét követően Janka György tartott katekézist *A magyar görögkatolikusok útja a Görögkatolikus Metropólia tizedik évfordulójáig* címmel a kihelyezett tábori oltárnál, a görögkatolikuság történetének öt nagy szakaszát ismertette – az ungvári unió előtti előzményektől kezdve az uniót követő emancipáció korszakán át a munkácsi egyházmegye megalakulását követő 19. századi eseményeken (amely a magyar liturgikus nyelvért és az önálló magyar egyházmegyéért folytatott küzdelem korszaka volt), az önálló hajdúdorogi egyházmegye 1912-es megalakulásán keresztül a 2015-től napjainkig ívelő, immár önálló egyház, a Görögkatolikus Metropólia jelenkori történetéig.

A hívek az ünnepi liturgia meghirdetett időpontja előtt folyamatosan érkeztek a kegyhelyre. A legnagyobb számban az ötnapos ifjúsági zárandoklat résztvevői jöttek az ünnepet megelőző napon, gyalogosan. A Szent Liturgia előtt a hívek hosszú sorokban vártak a

Luscak OFM (más néven Luscák Nílus – *a szerk.*) munkácsi segédpüspök Kárpátjáról; Milan Lach SJ pozsonyi segédpüspök, Kiro Sztojanov szkopjei görögkatolikus püspök Macedóniából és Christian Crisan fogaras-gyulafehérvári segédpüspök is.

Kocsis Fülöp homíliájában megemlékezett Keresztes Szilárd nyugalmazott hajdúdorogi megyéspüspökről, akit pár nappal korábban, az Istenszülő elszenderülésének, dicsőséges mennybevitelének előünnepén, augusztus 13-án szólított magához a Terem-

Egység, békesség, összetartozás

Papok és szüleik zárandokolata a zsidai Jó Pásztor-kápolnába

A Szombathelyi Egyházmegye papjainak és szüleiknek hagyományos zárandoklatát augusztus 16-án tartották. A szentgotthárd-zsidai Jó Pásztor-kápolnában Fekete Szabolcs Benedek szombathelyi segédpüspökkel mutattak be szentmisét a megjelent lelkipásztorok, halált adva az oltár szolgálatára szóló meghívásért.

Fekete Szabolcs Benedek szentbeszédében a papi élet nehézségeiről és a papi egységről beszélt. A szentekkel kapcsolatban sokszor idealizálunk – mondta, példaként említve Brenner Jánost, akinek emlékét őrzi a zsidai Jó Pásztor-kápolna. – Brenner János naplójából kiderül, hogy bár értett a fiatalok nyelvén, neki is sok nehézsége adódott a gyerekekkel, amikor a hittanról volt

szó. Neki sem ment minden könnyen. A szombathelyi segédpüspök rámutatott: nem mindegy, kikkel osztjuk meg a gondokat. A papi nehézségeket a lelkipásztoroknak elsősorban egymással kellene megosztaniuk.

Ehhez kapcsolódik a papi egység gondolata. Brenner János és Kozma Ferenc atya között különösen megfigyelhető volt az atya-fiú kapcsolat. Fontos volna, hogy kollegialitás legyen a káplán és a plébános között – hangsúlyozta Fekete Szabolcs Benedek. – Törekedni kell a papi egységre, békességre, összetartozásra.

A szentmise végén a püspök köszönete jeléül az édesanyáknak egy-egy szál rózsát, az édesapáknak pedig egy-egy üveg bort adott át.

Forrás és fotó: Szombathelyi Egyházmegye

Isten fogja a kezünket

Szent Bernát napját ünnepelték Zircen

Clairoaux-i Szent Bernát liturgikus emléknapiján (augusztus 19.) a magyarországi ciszterci szerzetesközösség Mauro-Giuseppe Lepori generális apáttal (jobb oldali képünkön) ünnepelt. A Zirci Ciszterci Apátság bazilikájában bemutatott szentmisén az előljáró hangsúlyozta, hogy Krisztus egész életünkben velünk halad, fogja a kezünket, beszél hozzánk, figyel ránk, és Atyja szeretetének Lelkét ajándékozza nekünk.

Szent Bernát rendalapító ünnepe összegyűjti a ciszterci családot: szerzetesek, nővérek, az intézmények vezetői, munkatársai gyűlnek össze Zircen. A nap vendége Mauro-Giuseppe Lepori generális apát, Horváth Olga OCist kismarosai apátnő, Hortobágyi T. Cirill pannonhalmi főapát. A szentmisében Égi Ferenc Konrád OCist adott halált papi szolgálata hatvanöt évéért. A szentmise főcelebránsa Huszár Lőrinc OCist, a bazilika plébánosa volt, szónoka Mauro-Giuseppe Lepori, koncelebrált többek között Hortobágyi T. Cirill.

A Ciszterci Rend generális apátja szerint gyakorta elkövetjük azt a hibát, amikor a szentekre tekintünk – különösen ha azok, úgy mint Szent Bernát, meghatároztak egy korszakot és rendkívüli karizmákkal rendelkeztek –, hogy úgy gondoljuk, fényük kizárólag személyiségükből árad. De a szentség lényege nem valami rendkívüli emberi teljesítmény, hanem az, hogy az ember az életét az „Istentől való teljes és radikális függésben” éli.

Az az ember járja a szentség útját, aki „kér, aki mindent imádságban él meg, aki mindent úgy mond, hogy közben Istenre hallgat, és aki mindent úgy tesz, hogy Istentől kéri hozzá az erőt. A szentség útja tehát a barátság Jézussal. Szent Bernát ápolta a Krisztussal való barátságot, időt töltött vele, beszélgetett vele, arra szegezte tekintetét, aki szeretettel néz ránk. Ezt a barátságot Krisztussal mi is megélhetjük, nem kell megvárnunk földi életünk végét, hogy megtapasztaljuk, Jézus már most a barátunk, már odaadta az életét értünk. Jézus egész életünk folyamán velünk halad, fogja a kezünket, beszél hozzánk, figyel ránk és nekünk ajándékozza Atyja szeretetének Lelkét. Az embe-

tekre, életük fénye fel tud ébreszteni bennünket elbőbiskolásunkból, elkalandozásunkból: Krisztus itt van mellettünk.

A szentmise végén Égi Ferenc Konrád OCist hálaadással tekintett vissza papsága hatvanöt évére. Konrád atya mindenkit arra biztatott, éljünk hálátelt lelkiülettel, vegyük észre életünkben az örömeket, amiket Isten jósága ad nekünk. Végül vasmisés áldást adott a híveknek. A szentmisén a zirci apátság énekkara nyújtott zenei szolgálatot.

Mauro-Giuseppe Lepori generális apát kérdésünkre elmondta, a nehézségekkel teli időszak után „ha kicsiben is, de új kezdetként” éli meg a jelenlegi helyzetet. Kiemelte, az Egy-

rek, mi, keresztények is úgy élünk, hogy elszalasztjuk annak lehetőségét, hogy Isten barátainak életét éljük. A szónok arra biztatott, nézzünk a szen-

házban nem az ad reményt, hogy már mindent elértünk, hanem az, hogy elkezdtünk egy új és jó utat. A generális apát úgy véli, az új kezdetben,

itt és minden közösség esetében a legfontosabb a kapcsolat Istennel és a testvérekkel, az, hogy a lényeges dolgokat ápoljuk. Lepori generális apát örömmel tekint Dallas és Zirc egymást erősítő kapcsolatára. A dallasi közösség a virágzás időszakát éli, van utánpótlásuk, jó szerzeteseket neveltek. Most „érették” arra, hogy gondoskodjanak az anyaközösségükről, amely meggyengült. Egy új atya érkezik Magyarországra, aki segíteni fog ebben az új kezdetben. „Szép ez, most az amerikai testvérektől érkezik a segítség.” Az előljáró szerint a dallasi közösség tagjai lelki, szellemi és emberi értelemben is jól képzett szerzetesek, ami nagy érték a rend számára.

Kiemelte, hogy a nővérek segítése a férfi szerzetesek számára szintén nagyon fontos. A generális külön kiemelte a ciszterci nővérek, Horváth Olga apátnő nyújtotta segítség értékét. Horváth Olga kismarosai apátnő is azt hangsúlyozta, nagy öröm számukra ez az ünnep, melyben megélhetik, egy nagy család részei ők, kismarosiak is. „Szeptemberben ünnepeljük fennállásunk 70. évfordulóját, ami a csaknem ezer évhez képest friss ág, tavaszi hajtás. Reménykedünk abban, hogy a zirci közösségnek is lesz egy új hajtása. A kongregációnk életében új szakasz kezdődik. Dallasból érkezik hozzánk egy amerikai szerzetes. Befogadja őt a magyar közösség, ő befogad minket. Három közösség – Dallas, Kismaros, Zirc – életereje fog megmutatkozni.” A dallasi szerzetes Budapestén fog élni és dolgozni, tanítani fog a Pázmányon és a Budai Szent Imre Ciszterci

Gimnáziumban. A rendben van két születőben lévő hivatás is. Egyikük a pécsi gimnáziumban végzett, másikuk székesfehérvári, aki Brückner Ákos atya szentmiséi, tanítása révén került közel a renدهz. Minden hónapban egy hétvégét Kismaroson fognak tölteni, tanításokkal, képzéssel elkezdtek a bevezetést a szerzetesi életbe.

Brückner Ákos OCist így fogalmazott: „Ajándék a mai ünnep. Tele vagyunk reménnyel, ciszterciként különösképpen is a remény zárandokai vagyunk.”

A Szent Bernát-napi ünnepen részt vett Rubovszky Rita, a Ciszterci Iskolai Főhatóság főigazgatója, az öt ciszterci iskola főigazgatói és számos tanár, munkatárs. „Minden családnak kell hogy legyen olyan ünnepe, ahol találkozni tudnak egymással” – mondta Nyisztor Zsolt, a Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnáziumának főigazgatója.

Szöveg és fotó: Trautwein Éva

Értékmentők és értékkeremtők

Károlyi György és Angelica vehette át a Szent István-emlékérmét és -díjat

Értékmentő és -teremtő tevékenységükért a fehérvárcsurgói kastélyt felvirágoztató és európai kulturális központtá „varázsoló” gróf Károlyi György és felesége, Károlyi Angelica vehette át augusztus 19-én az immár huszonkettedik alkalommal átadott Szent István-emlékérmét és -díjat. A házaspárt régi barátjuk, Fejérdy Tamás építészmérnök méltatta. Az elismerést Spányi Antal megyéspüspök adta át.

Az ünnepség kezdetén Homor Zsuzsanna zongoraművész Chopin Fis-zúr impromptu és Liszt La leggierezza koncertetűdjtét adta elő. Majd a Himnusz elénekését követően Spányi Antal megyéspüspök osztotta meg ünnepi gondolatait a jelenlévőkkel.

„Szent István példakép, örök tanító minden igaz magyarnak” – fogalmazott a főpásztor. A magánszemélyek által 2004-ben alapított Szent István-emlékérmét és -díjat minden évben olyan személyiség kaphatja, akinek munkásságához, szakmai életútjához, emberi hozzáállásához mindenkor Szent István öröksége szolgált iránymutatásul, és ennek szellemében kiemelkedő tevékenységet végez. Idén – amint Csurgai Horváth József kuratóriumi tag ismertette – a grémium egyhangú döntéssel Károlyi Györgynek és Károlyi Angelicának ítélte oda az elismerést.

A kitüntetést Spányi Antal, az alapítvány elnöke adta át a házaspárnak, akiknek az alapítvány tagjai, Radetzky Jenő, Karsai Béla, Vizi László Tamás és Csurgai Horváth József is gratulált, majd a házaspár régi barátja, Fejérdy Tamás építészmérnök tartotta meg laudációját. Fejérdy Tamás szerint „különleges és egyben felemelő döntés” született Károlyi György gróf és felesége, Angelica kiválasztásával.

„Habár két személyről van szó, mégsem nyelvtani tévedés a »díjazott«, így egyes számban, mert ők ketten valóban egy, pontosan úgy, ahogyan azt a házasságról a Szentírás tanítja. Ez az egység megnyilvánul mindabban, amit tettek és tesznek” – mondta a laudáló, hozzátéve, hogy a jelenlévők valószínűleg mindannyian jól ismerik azt a helyszínt és azt a csodát, amelynek központi helye a fehérvárcsurgói Károlyi-kastély, annak Károlyi György és Angelica által elkezdett, kibontakoztatott és kiviruló újjászületése, folyamatos működtetése.

„A Károlyi György és Angelica által elvállalt és elvégzett munka messze túlmutat a fehérvárcsurgói, a Fejér vármegyei, de még a magyarországi határokon is. Az egész folyamatban jelen

voltak és vannak a nemzetközi kapcsolatok, és a tartalma révén valóban európai kulturális központtá vált ez a kastélyegyüttes.

Sokat elmond a Károlyi házaspár szellemi, lelki irányultságáról, hogy a kastély helyre-

állításának egyik legelső eleme éppen a kápolna vallási és kulturális használatának lehetővé tétele volt. Károlyi György és Angelica elkötelezett és fáradhatatlan munkával valósítják meg azt a kapcsolatot, amely elhozza ide Európát, a világot – és teszik láthatóvá, ismertté a magyar értékeket a külföldiek számára is. Felbecsülhetetlen érték mindaz, amit ennek érvényesítése érdekében ők tesznek – a hit, remény, szeretet hármasságának szilárd alapján állva” – fogalmazott Fejérdy Tamás.

A méltatást követően az ünnepség résztvevői egy, a Károlyi családot bemutató kisfilmet nézhettek meg.

Majd egy különleges eseményre került sor. A Székesfehérvári Püspöki és Székeskáptalani Levéltár gyűjteménye megőrizte a gróf Károlyi család 1789 és 1936 közötti levelezését a mindenkor püspökökkel – ennek a levelezésnek a másolatait Spányi Antal megyéspüspök adta át a díjazottaknak, kifejezve reményét, hogy a dokumentumok további adalékokkal szolgálnak a család történetéhez.

Forrás: Szekesfehervar.hu/
Székesfehérvári Egyházmegye
Fotó: Berta Gábor

Pályázati felhívás a 2025/2026-os tanévre

A Katolikus Központi Alapítvány pályázatot hirdet a 2025/2026. évi Szent Imre-ösztöndíj elnyerésére. Pályázhatnak azok a **nap-pali** munkarendben, Magyarországon lévő tanintézményben tanuló, **hitüket gyakorló katolikus** fiatalok (a kispapok kivételével), akik köznevelési intézmény, szakképző intézmény 9-15. osztályos tanulói vagy diplomával még nem rendelkeznek, és felsőoktatási intézményben első felsőoktatási szakképzésben vagy első diplomás képzésben vesznek részt. Pályázhatnak azok is, akik első alapképzésben megszerzett diplomájuk után első mesterképzésben vesznek részt. A pályázatok elbírálása elsősorban a tanulmányi eredmény, az egy főre eső jövedelem, a testvérek, eltartottak száma, a hitoktatásban és a közösségi életben való részvétel alapján történik. Döntés és kiértékelés decemberben várható.

Az ösztöndíjat egy tanévre lehet elnyerni. A Kuratórium döntése után az Alapítvány az ösztöndíjjal szerződést köt az ösztöndíj folyósításának feltételeiről. A megkötött szerződés egy tanulmányi évre szól, az ösztöndíj újabb pályázat alapján ismételt elnyerhető.

Az ösztöndíjra pályázni elektronikusan a www.szentimrepalyazat.katolikus.hu felületen lehet. Bővebb információ e-mailben (szentimrepalyazat@katolikus.hu) vagy telefonon kérhető: +36-1/445-4587/munkaidoben/. A

pályázathoz elektronikusan és papír alapon is **csatolandók az alábbi mellékletek:**

- a katolikus pap vagy hitoktóát által adott igazolás a pályázati felületen elérhető formanyomtatványon kitöltve, aláírással hitelesítve,
- az iskolalátogatási- vagy hallgatói jogviszony-igazolás,
- a tanulmányi átlagot igazoló iskolai igazolás vagy a bizonyítvány, törzslapkivonat másolata,
- valamint a jövedelemigazolások (a kataszteri jövedelem igazolása önmagában nem elég, a pályázati felületen közzétett nyilatkozat kitöltése kötelező!).

A rendszerből kinyomtatott, aláírt adatlapot és a csatolt mellékleteket kérjük papír alapon is megküldeni az Alapítvány címére (1406 Budapest, Pf. 79). A borítékra kérjük ráírni: „Ösztöndíjpályázat”, valamint felragasztani a rendszer által generált egyedi QR-kódot.

A pályázatokat **2025. október 6-ig** kell elektronikusan felületen benyújtani és 2025. október 7-én éjfélig postára adni. Csak a 2025. október 6-ig elektronikusan és 2025. október 7-ig postai úton is beadott pályázatokat tudjuk elbírálni! Személyes leadásra nincs lehetőség! A pályázatokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Egyházi személyek állami kitüntetése augusztus 20-a alkalmából

Amint előző számunkban megírtuk, augusztus 15-én a Néprajzi Múzeumban Gulyás Gergely miniszter augusztus 20-a alkalmából a Magyar Érdemrend lovagkeresztje kitüntetését adta át többek között Fodor Andrásnak, a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye nyugalmazott püspöki helynökének, pápai káplánnak, a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Észak-alföldi Régiója korábbi vezetőjének, illetve a Magyar Arany Érdemkereszt kitüntetését Agh Ernő Péternek, Szombathely megyei jogú város önkormányzati képviselőjének, a Szent Kvirin Szalézi Egyházközség világi elnökének.

Állami kitüntetéseket és művészeti elismeréseket, köztük Népművészet Mestere díjakat adott át Hankó Balázs kulturális és innovációs miniszter Varga-Bajusz Veronikával és Závogyán Magdolnával, a tárca államtitkáraival augusztus 19-én Budapesten, a Pesti Vigadóban. Példamutató, áldozatos tevékenysége

elismeréseként Magyar Érdemrend tisztikereszt polgári tagozat kitüntetésben részesült mások mellett Gurzó Imre, a Gál Ferenc Egyetem professor emeritusa; Soltész János teológus, a Görögkatolikus Pápevelő Intézet és a Szent Átanáz Görögkatolikus Hittudományi Főiskola volt rektora, egyetemi tanár; Szelestei Nagy László irodalomtörténész, a Magyar Tudományos Akadémia doktora, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem professor emeritusa és Bölcsészettudományi Karának korábbi dékánja.

Kiemelkedő tevékenysége elismeréseként Magyar Ezüst Érdemkereszt polgári tagozat kitüntetésben részesült mások mellett Rétfalvi Antalné nyugalmazott pedagógus, a gödöllői Szent Imre Katolikus Általános Iskola és Óvoda volt igazgatója. Könyvtári szakterületen hosszabb időn át végzett kiemelkedő teljesítménye elismeréseként Szinyei József-díjat vehetett át mások mellett

kitüntetést vehetett át mások mellett Bese Botond zenész, hangszerkészítő népi iparművész, a gödi Búzaszem Katolikus Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola zenetanára; Nagy Tiborné, az Apor Vilmos Katolikus Főiskola Katolikus Pedagógia nemzetközi neveléstudományi szakfolyóiratának olvasószerkesztője.

Forrás: Kormany.hu, MTI
Fotó: Kovács Ágnes; Gulyás Gergely hivatalos Facebook-oldala; Merényi Zita

Pápai elismerés Ruppert József piarista szerzetesnek

XIV. Leó pápa Pro Ecclesia et Pontifice – Az Egyházért és a Pápáért – érdemkereszt elismerést adományozott Ruppert József piarista atyának, aki a napokban ünnepli szerzetesi élete megkezdésének 65. és szerzetesi örökfogadalmának 60. évfordulóját. Az elismerést augusztus 19-én, a szerzetesi találkozó záró szentmiséjén, Kecskeméten adta át Zsódi Viktor tartományfőnök. Az alábbi méltatás hangzott el.

„Vannak életek, amelyek csendben zajlanak, mégis korszakokat és nemzeteket kötnek össze. Olyan életek ezek, amelyeknek mozgatórugója a szolgálat: a tudás átadásának, a közösség építésének és a ránk bízott örökség megőrzésének szüntelen szolgálata. Ma egy ilyen életutat is ünneplünk.

Egy olyan piarista tanár előtt tisztelgünk, aki több mint két évtizeden át ebben a városban nem csupán tantárgyakat oktatott, hanem jellemet formált és otthont teremtett. Diákok generációi számára testesítette meg a piarista szolgálatot: a tudomány szeretetét, amely a hitben gyökerezik. Kollégiumi nevelőként a rábízott fiataloknak életre szóló útvalót adott.

Amikor a hivatása elszólította, a vasfüggöny leomlása után az újjáépítést kapta feladatul, Rómából lett a remény és a szervezethez motorja Közép-Európa-szerte. A kommunizmus évtizedei alatt elsorvasztott szerzetesi közösségeknek adott új lendületet, fáradhatatlanul látogatva, bátorítva és segítve a szétszórott rendtársakat. A szívében mindig ott élt a múlt iránti hűség, személyes küldetésének tekintette, hogy felkutassa és megmentse az erdélyi piarista örökséget. Visz-szaját az egykori iskolákhoz, felújította a tanárok elfeledett sírait, és segítette újra lángra lobbantani a piarista szellemiséget ott, ahol már csak a parázs pislákol. Neki is köszönhetően ma újra diákok

nevelkednek azokon a falakon belül, amelyeket elődeink a hit és a tudás szolgálatára emeltek.

Római évei alatt egy másik, különleges szolgálatot is végzett. A Szentek csendes folyosói-n ő lett a magyar szentek és vértanúk ügyének szószólója. Posztulátorként aprólékos, türelmet igénylő munkával vitte sikerre többek között Salkaházi Sára és Brenner boldoggá avatását, hidat verve ezzel az égi és a földi Egyház között. Ez a sokrétű, határokon és korszakokon átívelő életmű az Egyház és a Szentatya iránti rendíthetetlen hűségről tanúskodik. Az ilyen kivételes szolgálatot ismeri el a Szentek a XIII. Leó pápa által alapított Pro Ecclesia et Pontifice, vagyis Az Egyházért és a Pápáért érdemkeresztel. Nagy öröm és megtiszteltetés számunkra, hogy bejelenhetem: a Szentatya, XIV. Leó pápa Pro Ecclesia et Pontifice érdemkereszt elismerést adományozott rendtársunknak, Ruppert József piarista atyának, aki a napokban ünnepli szerzetesi élete megkezdésének 65. és szerzetesi örökfogadalmának 60. évfordulóját. Isten éltesse sokáig Ruppert József piarista szerzetest!”

Forrás: Piarista Rend Magyar Tartománya
Fotó: Csapó Viktória/PRMT

Imáik által is hordozzák a reményt

A Szent Mónika közösségek országos találkozója

(Folytatás az 1. oldalról)

A találkozó közös rózsafüzér-imádsággal és a keresztény édesanyák litániájával kezdődött. A Szent Mónika közösség sok száz tagja megtöltötte az impozáns méretű gazdagréti templom pad-sorait, s ezenfelül rengeteg pótszékre is szükség volt, a később érkezőknek már alig jutott hely. A bevezető imádság után Szederkényi Károly Miklós esperes, plébános távollétében Papp Marianna plébániai irodavezető bemutatta a jelenlévőknek a Szent Angyalok-templomot. Röviden vázolta az épületet eddigi történetét, majd ismertette az apszisban látható mozaikok szimbolikáját, teológiai üzenetét. Felhívta a figyelmet a keresztútra, Búza Barna szobrászművész alkotására, valamint a templomtérben magasodó, 18. századi ibériai mintára készült orgonára: a Közép-Európában egyedülálló, spanyol barokk művek megszólaltatására alkalmas hangszerre. A későbbiekben – meglepetésprogramként – egy rövid improvizáció erejéig hallhattuk is e különleges orgona hangját.

A következőkben Simorjay Emese színművész, az egri Szent Mónika közösség tagja elszavalta Mécs László *Fényni hagyni magunk után* című versét, amelyben az édesanya alakja is feltűnik. Mécs László sorai elmélyítették a találkozó központi gondolatát, a reményt, amely Szent Mónika lelkiiségének is lényege: Szent Ágoston édesanyja türelemmel és állhatatos imádsággal esdekelte ki fia és férje megtérését.

Az anyai küldetés, hivatás gondolatköréhez kapcsolódva a továbbiakban ismertették a 2004-ben szentté avatott Gianna Beretta Molla életét. Szent Janka, az anyák, az orvosok, a feleségek, a családok és a magzatok védőszentje 1962-ben életét adta születendő gyermekéért. Gianna Beretta Molla történetét, lelkiiségét a találkozó résztvevői a helyi Szent Pio-kápolna előterében megrendezett kiállításon is megismerhették.

A lelkinap szentmiséjére felvezető programelemként elhangzott Rózsásné Kubányi Andrea *Szent Mónika, az édesanyák védőszentje* című kórusműve, amelyet orgonakísérettel adtak elő. A hálaadó mise főcelebránsa Fábry Kornél esztergom-budapesti segédpüspök volt. Homíliájában az élet nehézségeivel küzdő, gyermekeikért és családjaikért imádkozó, áldozatokat vállaló édesanyák számára hét pontban részletezte a remény forrását, a szentek példájából is merítve, rövid imaszövegeket ajánlva az adott gondolathoz.

Az első: A remény forrása, hogy a kitartó ima mindig meghallgatásra talál, nem vész kárba, ezért nem szabad abbahagyni. Példa erre éppen Szent Mónika. A második: A mindennapok hűsége szentté tesz. Erre Coreth Máriát – Boldog Batthyány-Strattmann László feleségét – hozta fel példaként a püspök. A harmadik: A nevelés gyümölcse túlmutat a saját életünkön, erre Szűz Mária édesanyja, Szent Anna a példa. A negyedik: Az édesanyai áldozat örökké gyümölcsöző. Ennek példája az egyházdoktorra avatott Lisi-eux-i Szent Teréz édesanyja. Az ötödik: Isten a lehetetlent is lehetségessé alakítja, ahogyan Szent Erzsébet, Keresztelő Szent János édesanyja életében is tette. A hatodik: Szűz Mária – a szenvedésben is – közeli társ minden édesanya számára, anyai oltalma mindig velünk van. A hetedik: Az Egyház közössége hordoz és megerősít minket – a Szent Mónika közösséghez tartozás által is.

Beszéde végén Fábry Kornél kérte a Szent Mónika közösségek tagjait, hogy imádkozzanak a gyermekekre vágyó házaspárokért. A délutáni

program során Kovács Zoltán mariológus, a budapesti Szent István-bazilika helyettes plébánosa az idei jubileumi szentévhöz kapcsolódóan Máriáról mint a Reménység Anyjáról tanított.

A *Katolikus Egyház Katekizmusa* alapján hangsúlyozta, hogy a remény isteni erény, amely távlatot nyit a jövő felé, előre visz. Az Istenszülő életét szemlélve pedig rámutatott, hogy már Szűz Mária szeplőtelen fogantatása is a remény jegyében áll, a cél felé mutat, ahogy Mária lény és cselekvése egészében is Jézus Krisztusra mutat; „kézen fog bennünket és Fiához visz”. Mária a remény asszonya, s az ő példáján azt is láthatjuk, hogy az aggodalmakon, a lelki görcsökon, elakadásokon a Szentlélek lendít át. „A Lélekre kell hagyatkoznunk, s ez nagy bizalmat kíván a részünkről, de hívőként már van tapasztalatunk Istenről, van mire támaszkodnunk. A Lélek pedig megújít, reményt ébreszt, a jövőre mutat” – tette hozzá Kovács Zoltán.

A mariológus arról is beszélt, hogy Mária a kánai menyegző evangéliumi történetében is a Jézusba vetett bizalomra tanít, amikor azt mondja a szolgálknak: „Tegyetek meg mindent, amint mond!” A Kálvárián pedig azt láthatjuk, hogy „az Istenszülő valódi anyai fájdalommal él át. Mária érti az édesanyák könnyeit, s minden szenvedőét. Ugyanakkor ne feledjük, hogy az ő Fia a húsvét győztese!”. Kovács Zoltán a továbbiakban így tanított: „Bármilyen történjék is, Isten kezében vagyunk. Simuljunk akarataiba, mert hívő szívünket ezáltal alakítja reménykedővé! A célunk – a szentévből is – hasonlóvá válni Krisztushoz, s ebben számíthatunk Mária segítségére is.”

A találkozóon a mariológiai előadás után ismét az egri közösség színművész tagja lépett az ambóhoz, és Túrmezei Erzsébet a *legnehezebb*

kérés című versét szavalta el. A lelkinapon azt is megtudhatták a résztvevők, hogy a Szent Angyalok-templom Szent Pio-kápolnájában több mint hét éve éjjel-nappal tartó örökimádás zajlik. Az örökimádás fő szervezője, Medgyesi Zsuzsa tanúságtételében azt hangsúlyozta, hogy a világban elsősorban szellemi harc folyik, s ebben a küzdelemben a szentségimádás a leginkább hathatós erő.

A lelkinap kiemelkedő alkalma a Szent Mónika közösség lelkivezetője, Kürtösi Krisztián atya által vezetett szentségimádás volt. Kürtösi Krisztián imádságos elmélkedésében arról beszélt, hogy az Eucharisztia a remény és a béke szentsége, a végső beteljesedés záloga: a jövő Krisztus kezében van. Majd arra is rámutatott, hogy az édesanyák gyermekeikért és családjukért elmondott imái, értük hozott áldozatai, értük hullatott könnyei az Egyház életének kincsei.

(Az édesanyák közösségeiről bővebben a www.szentmonika.hu honlapon olvashatnak.)

Körösy László
Fotó: Merényi Zita

Lackfi János

Nyári sulik búbánata

Digitábla nem hunyorog,
faliújság nem lobog,
elhagyottak a tantermek,
mint hétközben templomok.

Pókok írnak matekleckét,
törít meg az egerek,
betévedt légy osztályozza,
hányas lesz a felelet...

A vakolat falfehéren
lapul – rosszat tett vajon?
A neonok nem pislognak,
nyújtóznak a plafonon.

Egymás firkáit bámulják
elmerengve a padok,
az otthagyt tornazsákok
ásítanak jó nagyot.

Szekrény alatt almacsutka
aszalódik, úgy biza,
rajta be lehet mutatni,
miféle a mómia.

Biosz-szertárban a csontváz
nem dohányzott nyáron át,
mikor tesznek a szájába
pipát a zsvány komák?

Vécéajtók nem csapódnak,
nem csattog ezernyi talp,
nem visszhangzik a csarnokban:
tanár úr, ez durva falt!

Tökfőzelék nincs a menzán,
minden kondér tök üres,
rég kihűlt már a kannákban
hektoliter csöndleves.

Nincs a nyári iskolánál
búsabb látvány semmi sem,
de a pittyenős kapunál
tolongás lesz hirtelen.

Megtelik a sulis zajjal,
égig ér a vad zsvíjaj,
Isten fülel fenn a felhőn:
végre élet, zúrzavar!

Engedjük, hogy Isten akarata teljesüljön az életünkben!

Jegyesekért mutattak be szentmisét Ercsiben

Az ercsi Nagyboldogasszony-kegytemplom búcsúja a környékbelieknek és az egész Székesfehérvári Egyházmegyének fontos ünnepe. Spányi Antal megyéspüspök a kegyhelyet a jegyesek zarándokhelyének jelölte ki. A főpásztor az augusztus 18-án tartott Nagyboldogasszony-búcsún is áldást kért a jegyesekre, hogy Isten jelenlétében, az ő kegyelmei által élhessék majd családi életüket.

A főpásztort Szeleczy Csaba plébános köszöntötte az ercsi, az iváncsai és a perkáti hívek nevében. „Ercsiben nagy hagyománya van a búcsúnak, ami igazából három napig tart, és záróeseménye a püspöki szentmise. Úgy tekintünk Máriára, mint égi Édesanyára, aki vigyáz az emberre, körbeveszi szeretetével. Máriának erős volt a hite, elfogadta, hogy gyermeke születik, a Megváltó. Végigélte Fia szenvedését, és látta feltámadását is. Tanulni szeretnénk tőle, mert Mária nagyon erős jellem, igazi hívő volt” – mondta a plébános. Ezután köszöntötte a zarándokokat, a helyi híveket és a vendégeket, köztük Gólics Ildikót, a város polgármesterét és Mészáros Lajost, a térség országgyűlési képviselőjét.

Klaibán Sándor, a plébániai képviselő-testület elnöke megköszönte a főpásztornak, hogy püspöki szolgálata során minden évben ellátogatott a kegyhelyre, és bemutatta a búcsúi szentmisét. Az egyház-

a Boldogságos Szűz Mária életéről elmélkedett. Hangsúlyozta hűségét, határtalan bizalmát és hitét Istenben, amit nemcsak a kegyelmek órájában élt meg, hanem a szenvedések idején is.

„Amikor csodáljuk Máriát, meg kell értenünk mennybevételének tanítását is. Ebben a világban ott van a nagy vörös sárkány, amelyről a *Jelenések könyvéből* hallottunk a szentmise olvasmányában. Eljön, hogy pusztítson, öljön, romboljon, zúrzavart hozzon az emberek életébe. Mindenkinél küzdenie kell tehát, döntenie a saját sorsáról, életéről. Mit akarok tenni? E világ elveihez akarok igazodni, e világ törvényeihez akarok alkalmazkodni? Vagy megpróbálok Is-

tenre tekintve, az ő tanítása szerint, az Egyház parancsai szerint élni?” – tette fel a kérdést a főpásztor. Életünkhöz minden kegyelmet megkapunk, amire szükségünk van. Csak tiszta szívvel fogadjuk be azokat, és engedjük, hogy teljesüljön Isten akarata! – mondta elmélkedésében a főpásztor.

A jegyesekért mondott püspöki imádság után a plébános köszöntötte az egyházmegye jelen lévő kispapjait, és elimádkozták a papokért a Prohászka Imaszövetség imáját. Szeleczy Csaba atya felhívta a figyelmet arra, hogy a szószerk tetőzete még felújítás alatt áll, és további adományokat várnak a befejezéshez. A szentmise után a főpásztor a plébánossal, Szakács Péter püspöki titkárral és az asszisztenciával együtt az ercsi kegyképhez vonult, és imádkozott az egész egyházmegyéért.

Berta Kata/
Székesfehérvári Egyházmegye
Fotó: Berta Gábor

községből Hekman Mónika, Hekman Teréz és Balázs Emese Mária-énekel köszöntötték a megyéspüspököt. Beszédében Spányi Antal

Beszélgetés, mese, gyógyulás

Assisi Szent Ferenc Segítő Nővérei Veszprémben

(Folytatás az 1. oldalról)

„Ahogyan Ferenc pápa mondta, a szerzetesnek nem a világhoz kell alkalmazkodnia, hanem megmaradnia abban, hogy Jézusról tegyen tanúságot. Mi ezt éltük meg az elmúlt öt évben, hiszen új helyszínen és új formában tudjuk elvinni az örömhíret másoknak. A szolgálati területünk jelentősen átalakult, mert míg Balatonkenesén elsősorban hitoktatással, lelki vezetéssel foglalkoztunk egy helyi egyházközséget támogatva, addig a fókusz itt, Veszprémben, máshová került. Az első nagy lépés az volt, hogy bekerültünk a főegyházmegye katolikus iskoláiba és intézményeibe. Kidolgoztunk egy keresztény életvezetési kurzust, amivel már a negyedik évet kezdjük. A diákoknak – csoportos beszélgetések által – igyekszünk egy biztonságos, megtartó közeget teremteni, hogy jobban rátekinthessenek magukra, az erőforrásaikra és a lehetőségeikre” – kezd bele a mesélésbe Teréz nővér.

Az új megközelítés

A kurzus alapvonulata a főparancs három iránya: szeresd Uradat, Istenedet, szeresd felebarátodat, és szeresd önmagadat. A nővérek abban igyekeznek segíteni a az általuk vezetett foglalkozások résztvevőinek, hogy miként találhatják meg e három irány egyensúlyát, és hogyan tudatosíthatják azt az életükben. Egy hároméves tematikát dolgoztak ki erre. „Az első évben azt jártuk körül, hogy ki vagyok én testben, lélekben, érzelmekben. Mi motivál engem, milyen értékek szerint élek? A második évben arra kerestük a választ közösen, hogy honnan hová tartok, mik a céljaim, hogyan használom ki az időmet, és mi van, ha valami elsőre nem sikerül. A harmadik évben a kapcsolatokra néztünk rá. Megvizsgáltuk, milyen az önmagamhoz fűződő viszonyom, milyenek a barátságaim, a párkapcsolatom, illetve az Istennel való kapcsolatom” – fejt ki Teréz nővér.

A katolikus iskolák tanmenetébe beépítve, az osztályfőnöki vagy a hittanórák keretében tartják meg a foglalkozásokat, iskolai időben, így mindenki számára nyitott ez a lehetőség. Nem feltétlenül a hithez kötött a kurzus: az a korosztály, az a csoport vehet részt rajta, amelyik éppen befér az adott évben a tanrendbe, de nagy a versengés a bekerülésért. Előfordul, hogy más vallású fiatal is bekapcsolódik az órákba, mert itt ugyan kicsit másképpen beszélgetnek, de a hallottakat mindenki be tudja építeni az életébe. A legfőbb célcsoportot a nyolcadikosok és a középiskolások jelentik, hiszen ebben az életkorban az identitáskeresés a fő téma. „Persze gyakran alakul úgy, hogy bejönnek a gyerekek az órára, és hoznak magukkal egy másik témát, ilyenkor arról beszélgetünk. Külön foglalkozunk a fiúkkal és külön a lányokkal, hiszen a témák megközelítésében, az őszinte beszélgetésekben egészen máshogyan működik a

férfi- és a női én” – teszi hozzá Erzsébet nővér.

A tapasztalatok szerint ezen alkalmak során egymásnak is nagyon sokat tudnak adni a fiatalok, szinte már önszorgú csoportként működnek. Hozzák a saját gondolataikat: hogyan működik az életem? Én hogy vagyok Istennel? Hogy vagyok a másik emberrel? Hogyan küzdök meg a saját nehézségeimmel? Sokszor egymásnak is megköszönik a segítséget a kurzus végén. „Legfeljebb tíz-tizenkét fővel dolgozunk egy csoportban, mert a csoportdinamika ekkor működik a legjobban. Így tud mindenki aktív részese lenni a foglalkozásnak, közösen beszélgetni, nem csak hallgató-ságként jelen lenni. Ha ennél magasabb lenne a létszám, akkor párhuzamosan viszünk két csoportot. Ez nagyon fontos szempont, hiszen sokszor maga a csoportdinamika segít, hogy válasz szülessen a fiatalok kérdéseire, az, ahogyan elkezdene beszélgetni egymással. Mi igazából csak moderálunk. Viszünk magunkkal képeket, történeteket, témákat, játékot, ami segíti a továbbgondolást, ha nagyon elakadnak” – fejt ki Erzsébet nővér.

Meglepetést okoztak azzal, hogy nem klasszikus hittant tanítanak, de örömeikre nagyon nyitottak voltak erre a kamaszok, ahogyan a tanárok és az igazgatók is. „Segítségnkre voltak abban is, hogy olyan óratereket kaptunk, amelyekben hozzánk is alkalmazkodtak, mert érezték ennek a lehetőségnek a fontosságát. Óriási bizalmat tapasztaltunk meg, és ez igazán fontos az őszinte megnyilvánulásokban, a reflektálásokban. A hosszú távú cél az, hogy a saját közegeben mindenki éleettel telivé tudjon válni, önjáró legyen, és vigyen magával a foglalkozásokról valami olyat, amit használni tud az életében” – mondja Teréz nővér.

A veszprémi érsek kérésére a diákok mellett egyre nagyobb figyelmet kapnak az intézmények tanárai is, akiknek általában félévente kétszer tartanak lelki alkalmakat. Veszprémtől Keszthelyig végiglátogatják a tanárokat. A csoportmunkát ilyenkor csoportos beszélgetés követi. A pedagógusok számára is új ez a forma, hiszen korábban a to-

vábbképzéseken általában egy-egy frontális előadást hallgattak meg. „Nagyon érdekes helyzetek alakultak ki. Bár nyitottan álltak hozzánk, ismeretlen volt számukra az általunk hozott módszer. Mindig van egy alaptéma. Idén ez Bódi Mária Magdolna boldoggá avatása és a szentév volt. Arról beszélgettünk, hogyan jelent meg a remény Bódi Mária Magdolna életében, és a saját életünket hogyan inspirálja ez. Az egyik tanár kolléga így fogalmazott: »A remény az olyan, mint a gyerekelem vagy az osztályom: a szemem fénye.« Azóta én is a magaménak érzem ezt a gondolatot: a létem az, hogy tanár vagyok, és vannak rám bízottak, akik a szemem fényei. Csak így működhetünk jól” – mondja Erzsébet nővér.

A diákok és a tanárok mellett a szülők is fókuszba kerültek. A nővérek kapacitásai azonban végesek, így most a gimnazistákkal tanórai rendszerben foglalkoznak, a többi iskolában pedig egy-egy napos

»Egynemely fecsegő úgy hat, mint a kardszúrás, de a bölcsek nyelve gyógyulást hoz« (Péld 12,18). Hogyan tudnék én bölcs lenni, hogy a szavaim a beszélgetés során gyógyulást közvetítsenek? Mire figyeljek, hogy a szavaim ne legyenek kardszúrások a másik számára? A személyközpontú segítő beszélgetés erről szól. Lényege a kapcsolatban és a kommunikációban rejlik. Nem az történik, hogy megmondom a másinak, mire van szüksége, hanem ehelyett támogatom, segítem, hogy ő maga jusson

Ezek a képzések országosan elérhetők, nyitottak. Szívesen látunk érdeklődőket más egyházmegyékből, az ország más részeiből is bárki jelentkezhet a kurzusokra, melyeket általában negyvenöt fővel tartunk” – mondja Teréz nővér. Az is kiderül, hogy akinek szüksége van rá, a főiskolán szállást, étkezést is kérhet.

Teréz és Erzsébet nővér a segítő beszélgetés elméleti és gyakorlati részét, Kaszap Viktória nővér pedig az önismereti részt viszi a képzés során. Emellett a Szociális Tanulmányok Tanszék is dolgoznak: Teréz nővér inkább a személyközpontú segítő beszélgetés, Erzsébet nővér pedig a szakmai személyiségfejlesztés meseterápiás módszerrel területen. A legutóbbi képzésük, a Veszprémi Érsekség felkérésére, az óvodai hitoktatás módszertanáról és gyakorlatáról szólt, mivel az óvodai hitoktatás a hitre nevelés alapja. Erzsébet nővér közel huszonöt éves óvodai tanítási tapasztalatát osztotta meg a résztvevőkkel, pedagógiai és valláslelektani ismeretekkel megerősítve.

Gyógyulás meseterápiával

A meseterápia olyan integratív, egyesítő módszer, amely a meséket, történeteket, a szimbólumokat és a narratívát felhasználva segíti az embert érzelmi és pszichológiai problémáinak feldolgozásában. A módszer alapját a történetmesélés gyógyító ereje és a szimbolikus nyelv megértése képezi. Az egyén ezeken keresztül kapcsolatba léphet a saját belső világával. „A mesék az ember és a világ kapcsolatát tükrözik. Ennek a szemléletnek és értékrendnek megfelelően a mesei világban minden mindennel összefügg: az ember, a természet, a sors és a transzcendens erők mind egységet alkotnak, formálják minden ember értékrendjét és világmépét, éppen ezért minden korosztály számára a fejlődés útját mutatják. Az ember a mesékben a világ rendjének része, nem pedig ura” – mondja Erzsébet nővér.

Az újabb terület

A Veszprémi Érseki Főiskolán is lehetőséget kaptak arra, hogy akik nyitottak rá, felnőttképzési formában megtanulják a személyközpontú segítő beszélgetés alapjait, és gyakorlatot szerezzenek benne. „Sebestyén József rektor úr támogatásával alapozó és haladó kurzusokat, valamint a katekéták számára az ő igényeikre szabott képzést, speciális személyközpontú segítő beszélgetés kurzust is indítottunk, mert ők sajátos tanítási és pasztorális helyzetben vannak.

értelme, célja. Jézus a közérthetőség kedvéért gyakran példabeszédekben tanított, olyan helyzeteken keresztül, melyeket jól ismertek az emberek. Kapcsolatokról és érzésekről mesélt a tanítványoknak, miközben a történetek által utat mutatott nekik. A mese is így működik, mindenkinek van róla tapasztalata, saját élménye, éppen ezért képes benső folyamatokat elindítani. A *Kung Fu Panda* című egyik kedvenc mesében Oogway mester így tanít: »A tegnap már történelem, a holnap még rejtelen, de a ma adomány. Becsüld a jelent, mert jót jelent!« Mély gondolatok ezek, melyek a szerzetesi hétköznapijainkban is érvényesek. Erre a szemléletre biztat kedves szoltárom, a 118. zsoltár is: »Ez az a nap, amit az Úr rendelt.« Nem a tegnap, és nem a holnap, hanem a mai nap. Ilyen nem lesz még egyszer. Jól éljük meg a pillanatot, mert az a jó Isten ajándéka – fejt ki Erzsébet nővér, majd így folytatja: – Teki, a görög teknős, új társ a közösségünkben, és én rácsodálkozom, milyen egyszerűen él, mennyire a jelenben van. Elfogadja a mindenkori valóságot, amely lehet, hogy nem az elképzelései szerint alakul, hiszen mi adunk neki enni, nem válogathat. Ahogy elnézem lassú, megfontolt mozgását, arra figyelmeztet, hogyan lehet jelen lenni Isten jelenlétében, belesimulni Isten valóságába.”

Hivatás és munka

Kérdésemre, hogyan tudják összeegyeztetni hivatásukat a rengeteg feladattal, amit ellátanak, Teréz nővér így válaszol: „A fő hivatásunk a szerzetesi lét, és minden tevékenység, szolgálat ezután következik. Erre figyelmeztet minket érsek atya is, amikor találkozunk. Nekünk is szükségünk van feltöltődésre. Hiszen csak azt tudom továbbadni magamból, ami túlszordul belőlem. Ezért nincs olyan nap, hogy ne olvassunk lelki olvasmányt, hogy ne imádkozzunk a kápolnáinkban. Igyekszünk kicsit elcsendesedni, visszatekinteni mindarra, ami történt. Megvizsgáljuk, hol vagyunk, hol tartunk, és hol van Isten ebben az egész helyzetben. De a szünetekben szívesen alkotunk is, most éppen ikonfestést tanulunk, gyakorlunk. Szeretünk sétálni a Balaton partján, vagy csak hintázn, és átadni magunkat a pillanatnak. A szolgálatunk során pedig az motivál minket, hogy érezzük, az emberek szeretnének lépni Isten és a másik ember felé, csak nincs hozzá eszközük, vagy valami gátolja őket. Mi azt próbáljuk tanulni, hogy miként tudjuk támogatni őket. Azt szeretnénk, hogy magas szakmai szinten éljük meg a hivatásunkat: segítő nővérek lenni. Ezért képezzük magunkat folyamatosan lelki szempontból, illetve elméleti, gyakorlati tudásban is, hogy új eszközökkel legyünk a Jóisten és az emberek szolgálatára. S ne csak a ruhánk legyen jel, hanem mi magunk is.”

Ujváry-Radics Gabriella
Fotó: Merényi Zita

KIADÓ

GARZONLAKÁS Győrben, egyetemhez közel, kiadó. T.: 06/30-288-0900

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Budapest VI., Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra.
XVIII. SZÁZADI kétajás ruhásszekrényt, antik szényegyet, hibásat is, keresek gyűjteményembe. T.: 06/20-471-9941

SZOLGÁLTATÁS

LEINFORMALHATÓ nagymama gyermek-, idősfelügyeletet háztartási munka besegítésével vállal, ottlakással. Plébánási ajánlással. T.: 06/30-519-0885
NYARALÁSI lehetőséget keres pár napra háromgyermekes család, méltányos áron, illetve háztartási munkáért vagy gyermekfelügyeletért cserébe. T.: 06/30-519-0885

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznál is. T.: 06/1-213-5726

IMAÓRA

Kútvolgyi Szűz Mária-engesztelőkápolna: engesztelő virrasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltáriszentség előtt. Cím: Budapest XII., Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István térig.)

Az Örökimádás-templom (Budapest IX., Üllői út 75–77.) szentségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén Erdő Péter bíboros celebrálásával papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikon a templom karitász-csoportjának szándékára, a harmadikon az imalábadába elhelyezett szándékokért imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnájában (Budapest V., Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavirrasztást tartunk Magyarországra, a magyarság lelki megújulásáért. 21 órakor mindig más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szív szándékára. Mindenkit szeretettel várunk! Imádkozzunk együtt!

Előpénteki missziós konferenciabeszédék a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmisék után a kistemplomban beszélgetés az elhangzott homíliáról. Mindenkit szeretettel várunk. Bővebb információ: <https://www.varosmajoriplebania.hu/>

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor a budapest-belvárosi Nagyboldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest V., Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

Szentmisét mutatnak be Mindszenty József bíboros boldoggá avatásáért a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest XII., Csaba u. 5.) a következő napokon: 2025. szeptember 6., szombat, október 6., hétfő, november 6., csütörtök, december 6., szombat. A szentmisék 7 órakor kezdődnek.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (Leányfalu, Móricz Zsigmond út 141.): szeptember 25-én 18 órától 28-án 13 óráig Gál Péter atya lelkigyakorlata: „Győzelmiünk a gonosz hatalma fölött”. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

„Ne félj, nem ítélek el!” „Ne sírj, ne bánkódj!” A magzatvesztés fájdalmát hordozók lelkigyakorlata lesz 2025. szeptember 4-7. között, csütörtöktől vasárnapig, Budapest környékén. Vezet: Kovács Ferenc állandó diakónus és K. Treer Mária mentálhigiénés felügyelő. Várják mindazokat, akik gyermeküket vetélés, abortusz, koraszülés miatt, illetve lombikbabjukat veszítették el. A gyász érzése nem válogat hívó és nem hívó társaink között. Jelentkezés: +36/20-823-2201 (Mária), e-mail: nefeljenimellekel@gmail.com

HÁLAADÓ MISE

Ünnepi szentmisét mondanak Julia Verhaeghe Anya, a Krisztus Ügye Lelki Család (FSO) alapítója emlékére a kútvolgyi Szűz Mária Engesztelő-kápolnában (Budapest XII., Galgóczy u. 49.; 128-as busz a Széll Kálmán térről a végállomásig; Regőczy István tér). A 2025. augusztus 31-én (vasárnap) 10.30-kor kezdődő szentmisén együttül megemlékeznek Regőczy István atyáról, az „Isten Vándoráról” is.

VÁCI EGYHÁZMEGYE

KATTÁRS

INNOVÁCIÓ | KREATIVITÁS | REMÉNY

CSALÁDOK ÉS KÖZÖSSÉGEK FESZTIVÁLJA

VÁC, 2025. SEPTEMBER 19-21.

ZARÁNDOKLAT MEDJUGORJÉBA
október 2-5. | 4 nap | 119.900 Ft/fő

MÁRIARADNAI BÚCSÚ
DÉL-ERDÉLYI BARANGOLÁSSAL
október 6-8. | 3 nap | 99.900 Ft/fő

FATIMAI ZARÁNDOKLAT
október 15-20. | 6 nap | 459.900 Ft/fő

MEDJUGORJEI ZARÁNDOKLAT
október 27-31. | 5 nap | 149.900 Ft/fő

FATIMAI ZARÁNDOKLAT
november 5-10. | 6 nap | 439.900 Ft/fő

ADVENTI ZARÁNDOKLAT RÓMÁBA
december 3-7. | 5 nap | 349.900 Ft/fő

LOURDES-I ZARÁNDOKLAT
AZ ELSŐ JELENÉS ÉVFORDULÓJÁN
2026. február 9-12. | 4 nap | 359.900 Ft/fő

OLASZ SZENTEK ÉS SZENTÉLYEK NYOMÁN
2026. március 2-8. | 7 nap | 389.900 Ft/fő

ZARÁNDOKLAT DÉL-OLASZORSZÁGBA
PIO ATYA ÉS SZENT MIKLÓS NYOMÁBAN
2026. március 20-25. | 6 nap | 459.900 Ft/fő

VIA SACRA ZARÁNDOK UTAZÁSI IRODA
+36 20 500 5050
www.viasacra.hu

SZERETETLÁNG FESZTIVÁL

Budapesten, a Máriaremetei Kegyetemplom parkjában (Budapest II., Templomkert 1.) augusztus 30-án 10 órától ismét megrendezésre kerül a Szeretetláng Fesztivál. A találkozó kiemelt vendége idén az argentin Justo Lofeudo atya, a Legszenőbb Oltáriszentség Misszionáriusai Rend egyik alapítója. Közösségük a világon közel háromezer örökimádási hely létrejöttét segítette. Justo atya ennek hatására számtalan csodás esemény részese volt, ezért meggyőződéssel vallja: „Nincs nagyobb ördögűzés egyetlen terület számára sem, mint az örökimádás kápolnája!” A 11 órakor kezdődő szentmise főcelebránssa Simon Dávid atya, aki homíliájában szintén az Eucharisziát állítja középpontba, hiszen ahogy a *Szeretetláng* lelki naplóban olvassuk: „A szentmiseáldozaton való részvétel a legnagyobb mértékben fokozza a sátn megvakítását (tehetetlené tételét).” Dr. Kovács Zoltán mariológus egy nehéz témát fog közérthetően megvilágítani: a Szent Szűz kegyelemkövetítő szerepét. A gyógyító szentségimádást Varga János SVD vezeti, aki húsz évig szolgált misszionáriusként Argentína őserdeiben, s a föld túloldalán ismerte meg a hazánkbló elindult szeretetláng-lelkiséget. A zenei szolgálatot az Eucharistia együttes tizenéves fiataljai végzik. Részletes program a Szeretetláng Mozgalom honlapján: <https://szeretetlang.hu/esemenyek/> Bővebb információ: szeretetlang.hu T.: +36/30-205-8170; e-mail: kindelgyozo@gmail.com

BÚCSÚ

A búcsúszentlászlói kegytemplomban szeptember 7-én, vasárnap, Kisboldogasszony ünnepén búcsúi szentmisék lesznek 9 órakor Tóth Gábor atya, 11 órakor Fliszár Károly aranymisés atya vezetésével. Közreműködik a kegytemplom kórusa és a Zala Brass fúvóegyüttes.

A keszthely-zalaszentgróti esperesi kerület papjaival és a kedves hívekkel a búcsúszentlászlói kegytemplomban szeptember 12-én, pénteken 17 órakor szentségimádás, 18 órától szentmise lesz. A szertartást dr. Udvardy György veszprémi érsek vezeti.

Fogolykiváltó Boldogasszony-búcsúra várják a zárandokokat szeptember 21-én, vasárnap Búcsúszentlászlón (Arany János u. 15.), a Szent László Plébánián. A 9 órai szentmisét Ocsvai Gábor Grácián OFM celebrálja. A 11 órakor kezdődő ünnepi búcsúi szentmisét Michael Wallace Banach, hazánk apostoli nunciusa mutatja be, közreműködik a Zala Brass fúvóegyüttes, valamint a Vox Carmeli leánykar.

RÓZSAFÜZÉR-IMÁDSÁG

TÉRden álló férfiak rózsafüzér-imádsága lesz Budapesten, a Szent István-bazilika előtti téren. Időpontok: szeptember 6., október 4., november 1., december 6., elsőszombati napokon 10 órától. Gyülekező 09.45 órától. A hívó férfiak együtt, térdén fohászkodnak a Szűzanya közbenjárásáért, az önazonosság megerősödéséért, szívbéli békéért, a kiengesztelődésért, a hitben való gyarapodásuk, az Istenhez való megtérésért, a férfitestvérek imádságban való megerősödéséért, valamint gyermekeinkért, családjaikért és egész imádkozó nemzetünkért. A szervezők kéri, hogy ahol imádkoznak bátor férfiak, jelezzék a szivekszozetsegimajozia@gmail.com e-mail-címen, valamint küldjenek képet, összefoglalást, tanúságtételt, valamint imaszándékokat is.

MÉCS NAPOK

A MÉCS Napok lelkigyakorlatokat a MÉCS-ben szolgálatot vállaló papok és házaspárok szervezik minden érdeklődőnek.

RETORNO – Szeretettel várják a programra azokat a házaspárokat, akik részt vettek a MÉCS Napok Házasoknak című programon, és további fejlődésükhöz, állandó megtérésükhöz újabb lelki táplálékra vágnak. Időpont: 2025. október 3-5., péntek estétől vasárnap délutánig. Helyszín: Budatétényi Verbita Szent Arnold Lelkigyakorlatos Ház (Budapest XXII., Bajcsy-Zsilinszky u. 3-5.). A programot Bakos Rafael OCD vezeti. Kedvezményes jelentkezési határidő: 2025. szeptember 3., szerda, jelentkezési határidő: szeptember 14., vasárnap. További információ: <https://mecshonlap.hu/>

MÉCS Napok egyéni résztvevőknek, társkeresőknek. Szeretettel várják a parKatt.hu oldalon regisztrált szabad állapotú, egyedülálló társkeresőket a következő alkalomra: október 17-19., péntek estétől vasárnap délutánig a Budatétényi Verbita Szent Arnold Lelkigyakorlatos Házba (Budapest XXII., Bajcsy-Zsilinszky

URNÁS TEMETKEZÉSI LEHETŐSÉG
NYÍLT A NEMZETI KEGYHELYEN

Megnyílt Mátraverebély-Szentkút Nemzeti Kegyhely újonnan elkészült, kivételes természeti környezetben található urnatemetője.

A Bazilikával szemközt hegyoldal Kálvária kápolnájában 456 Férőhely létesült.

A helyet 10 évre lehet megváltani saját részre vagy családtagok számára.

A temetési ügyintézés helye: 3078 Bátortereny, Vasút út 12.

Ügyvezető: Orbán László

Nyitvatartás: hétfőtől péntekig 8 órától 16 óráig

Tel.: +36 32 350 792, +36 30 911 1634

u. 3-5.). A programot vezeti: Mészáros Domonkos OP. Kedvezményes jelentkezési határidő: 2025. szeptember 5., péntek, jelentkezési határidő: október 5., vasárnap További információ: <https://mecshonlap.hu/mne268/>

FOTÓPÁLYÁZAT

A Katolikus Szeretetszolgálat 75 éves jubileuma alkalmából országos fotópályázatot hirdet diákoknak „IDŐ (s) KOR” címmel, „A legkisebbektől a legidősebbekig” mottó jegyében. A pályázat célja: olyan alkotások beküldésére buzdítanak a szervezők, amelyek a Katolikus Szeretetszolgálat misszióját, értékeit, az emberi élet értékeit és örömeit mutatják be fotókon keresztül. Beküldési határidő: 2025. szeptember 30. A zsűrizés határideje: november 14. Az eredményhirdetés várható időpontja: november 17. Az ünnepélyes díjátadó várható időpontja: december folyamán

A pályázatra való nevezés és az azon való részvétel ingyenes. A pályázat célja, hogy a Katolikus Szeretetszolgálat 75 éves jubileuma alkalmából kreatív, új, nyitott, friss szemlélettel, ugyanakkor méltón és szeretettel tudják bemutatni a Szeretetszolgálat tevékenységi köreiben megjelenő alapvető emberi értékeket. További részletek és a jelentkezési dokumentumok megtalálhatók a Katolikus Szeretetszolgálat oldalán, <https://szeretetszolgalat.hu>

KÁNTORKÉPZÉS

A Székesfehérvári Egyházmegyei Kántorképző Tanfolyam 2025 szeptemberétől első évfolyamot indít. Várunk minden olyan jelentkezőt, aki érdeklődik a szent liturgia és az egyházzene iránt, továbbá szívesen teljesítene kántori szolgálatot. Érdeklődés esetén a megadott címre elküldjük a jelentkezés pontos feltételeit. A jelentkezési tájékoztató és a jelentkezési ív letölthető az egyházmegye honlapjáról. Postacím: Egyházmegyei Kántorképző Tanfolyam, 8000 Székesfehérvár, Városház tér 5. E-mail: wasztljanos@gmail.com

KÉPZÉS

Organikus pedagógia szakirányú továbbképzés indul Pécsen. A 2025 szeptemberében induló, keresztény értékrendű, felekezeti, de világnézeti szempontból semleges környezetben is hatékony, érzelmi intelligenciára alapozó pedagógiai szemléletmódot közvetítő képzés szakmai vezetője Uzsálné Pécsi Rita neveléskutató, főiskolai tanár. Képzési idő és forma: 2 félév, levelező, felnőttképzés, 6–6 szombat félévenként. A továbbképzés elsősorban jelenléti alkalmakra épül. Jelentkezési határidő: augusztus 31. A képzésről és a jelentkezésről bővebb információk a <https://organikusgyegesulet.hu/>, valamint a <https://pphf.hu/oktatas/organikus-pedagogia/> honlapokon találhatók.

KIÁLLÍTÁS

Elegancia és hagyomány – A tihanyi bencések a füredi Annabál két évszázadában címmel időszakos kiállítást tekinthetnek meg az érdeklődők a Tihanyi Bencés Apátság Múzeum Galériájában, a rendes látogatói útvonalon augusztus 31-ig. 2025-ben ünnepi megalapításának 200. évfordulóját az Anna-bál. A bál évfordulója alkalmából a Tihanyi Bencés Apátság, a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, a Herendi Porcelánmanufaktúra és Balatonfüred Város Önkormányzata közös vándorkiállítással és forráskiadvánnyal készül a megemlékezésre; továbbá az apátság múzeumának modern galériájában bővített, tárgyakkal gazdagított tartalmú kiállítással találkozhat a látogató.

„Bogács és lilium – Magdolnák virágai” címmel kiállítás nyílt a veszprémi várnegyedben a Biró-Giczey Ház freskós termeiben. A tárlat hétfő kivételével mindennap megtekinthető: keddtől péntekig 17–19 óráig, valamint szombaton és vasárnap 10–19 óráig. A Veszprémi Érsekség történetének egyik legjelentősebb eseményét, Bódi Mária Magdolna boldoggá avatását ünnepi ebben az évben. A liliumos vértanú névadó szentjének, Mária Magdolna életének eseményeit bemutató műtárgyakat nézve közelebb kerülhetünk Bódi Magdi és Szent Mária Magdolna titkaihoz.

Szent pillantással címmel nyílt tárlat Merényi Zita és Lambert Attila fotóiból Zalaegerszegen, a Mindszentyneumban (Batthyány Lajos u. 4-6.) A kiállítás megtekinthető: 2025. augusztus 4–31.

PROGRAMAJÁNLÓ

A THESAURUS című program keretében betekintés nyílik a Tihanyi Bencés Apátság könyvtárába és szobáiba augusztus 29-én, pénteken 16 és 17.30 óra között. A sétatérben – a hagyományos tihanyi apátsági látóvalok mellett: a bemutatkozó film, a barokk templom és a helyreállított Királykripta – a monostor máskor nem látogatható részében a szerzetesek könyvtárát és annak néhány értékes darabját mutatja be Gál Sámuel testvér. A program időtartama: 90 perc. Gyülekező a kezdési időpont előtt 10 perccel a templom melletti látogatóközpontban. Utána bepillanthatnak az apátság 2020 és 2024 között történt felújítása során helyreállított Királysobába és az Apáti-szobába. A Királysobában töltötte utolsó magyarországi napjait hazánk utolsó uralkodója, IV. Károly és felesége, Zita királyné 1921 őszén. Az Apáti-szoba 1950-ig a Tihanyi Apátság előjáróinak fogadó- és lakószobája volt, szép kilátással a Badacsonyra és a naplementére. Minden érdeklődőt szeretettel hívnak és várnak!

A Mindszenty József Látogatóközpontban (Zalaegerszeg, Batthyány u. 4-6.) családi kiállítás-felfedező játék várja az érdeklődőket 2025. szeptember 7-éig. A Mindszenty életút-kiállítás kibővül a boldoggá avatásra váró Bódi Mária Magdolna életének történetével, melyben életük hasonlóságait játékos formában ismerhetik meg. Bővebb információ: <https://mindszentyneum.hu/programok/>

Uj Ember

KATOLIKUS HETILAP

Kiadja a Magyar Kurír Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán.

Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • **Ügyvezető:** Tolonics Gergely ISSN 0133-1205

KÉZIRATOKAT NEM ŐRZUNK MEG ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA. LAPZÁRTA: 2025. augusztus 25.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István

Lapszerkesztő: Baranyai Béla • Lapszerkesztő-helyettes: Körössi László

Szerkesztőség: Agónás Szonja, Bodnár Dániel, Fabián Attila, Gátas Judit, Horogszegi-Lenhardt Erika, Hollósi Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Náduvvari Dorottya, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Eva, Vámosy Erzsébet

Olvasószerkesztő: Kodítek Bernadett

Korrektor: Szántó István • Tördelés: Kuzma Angéla

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.

Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933

www.ujember.hu • e-mail: mk@katolikus.hu

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3132; terjesztas@ujember.hu

Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén. Egyéni egy példányos előfizetés belföldi negyedévre: 5785 Ft, fél évre: 11 570 Ft, egy évre: 23 140 Ft. Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu

Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu

Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása: +36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>

Többé sosincs egyedül

Örök nyugalomra helyezték Keresztes Szilárd püspököt Máriapócson

(Folytatás az 1. oldalról)

Jelen volt Michael W. Banach érsek, apostoli nuncius; Teodor Macapula munkácsi püspök, Ján Babjak SJ szlovák emeritus érsek-metropolita, Virgil Bercea nagyváradai püspök, Milan Lach SJ pozsonyi segédpüspök, Călin Ioan Bot lugosi püspök, Mirko Štefko- vić nagybecskereki püspök, Schönberger Jenő szatmári megyéspüspök; a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) több püspöke: Veres András győri megyéspüspök, az MKPK elnöke; Ternyák Csaba egri érsek, Udvardy György veszprémi érsek, az MKPK alelnöke; Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök, Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök, Varga Lajos váci segédpüspök, Pápai Lajos nyugalmazott győri megyéspüspök; számos római és görögkatolikus paptestvér, valamint szerzetes és szerzetesnővér a határon innen és túlról.

Jelen voltak a szertartáson világi vezetők, az állami és a helyi közélet képviselői is, mások mellett Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára; Papp Berta-

emberek vagyunk, hogy hány évesek vagyunk, mindnyájunk élete rendíthetetlenül és megfordíthatatlanul halad a halál, a ravatal, a földi élet elmúlása

zó gondolatokkal felelt rá: „Az elköltözött s a sírban nyugvó halott figyelmeztetőleg mondja mindenkinek: Jöjjetek hozzám mindnyájan, föld szülöttei, és

hunyt püspök lelkét a menyeyei Atya irgalmába ajánlja, és a máriapócsi Boldogságos Szűz Mária közbenjárását kérve a temetési szertartáson részt

zunk lelki üdvéért, emlékezve pásztori elkötelezettségére, mellyel támogatta a Magyar Görögkatolikus Egyházat az ateista rezsim nehéz időszakában, s a Rómában betöltött tisztségei iránti odaadására, gondolva a dikasztériumunknál végzett tanácsadói feladataira.

Személy szerint nem tudom elfelejteni azt a lendületet, melyet megtapasztaltam a vele való többszöri találkozás kapcsán, és készséges vendégszeretetét, mellyel azokat a képzési kezdeményezéseket is felkarolta, melyeket azon különféle európai görögkatolikusok számára szerveztek, akik a rezsim bukása után a katakombákból támadtak fel. A megváltó Jézusnak ajánljuk őt, hogy adja meg bűnei bocsánatát és az örök jutalmat; azok számára pedig, akik az elválás fájdalmát élik meg és szomorkodnak, adjon szívbeli vigasztalást az ő országának reménysége. Imáinkban

15-én tartott lelkigyakorlatán hangzott el, s amelyet ő maga választott: „Áldott legyen az Isten, a mi Urunk, Jézus Krisztus Atyja, aki Krisztusban a mennyekiek között minden lelki áldással megáldott minket.”

A győri megyéspüspök kitért személyes emlékeire is, arra, ahogyan gyermekkorában a templom előtti téren hallgatta Keresztes Szilárd erőteljesen zengő prédikációit, melyek lelkesítették és buzdították a hívőket, sokak fülébe és szívébe eljutva. „Erősítette a hallgatóit abban a hitben és tudatban, hogy Isten erővel és áldással tölt el minden benne hívőt – mondta Veres András. – Elnémult ajkával holtában is tanít bennünket. Egy hűséges papi és püspöki életben feláldozódott testvérünk nyugszik a koporsóban, bár élete örökké aktív és mozgalmas volt: tárgyi, szellemi és lelki építkezések, utazás, számtalan liturgikus ünnep kapcsolódik a nevéhez.” Az említett lelkigyakorlat zárómozzanatát felidézve búcsúzott a győri főpásztor Keresztes Szilárd püspökről: „A mennyei angyalok övezzenek föl téged az örök élet övével!”

Kruppa Levente parókus prédikációjában a hála három irányát fogalmazta meg: az Atya felé, aki „kilencvennégy évvel ezelőtt megáldotta és megalkotta” Keresztes Szilárd püspök életét; a Fiú felé, aki meghívta őt az Egyház szolgálatára, és a Szentlélek felé, aki „alkalmassá tette és mindig oltalmazta” hosszú szolgálatában. A püspök életútja példaként áll előttünk. Láthatjuk, hogyan lehet Isten akaratát keresve és annak engedelmeskedve papként és vezetőként helytállni még a legnehezebb időkben is – fogalmazott a szónok, aki titkáraként több mint harminc éven át tanúja volt Keresztes Szilárd püspöki döntéseit megelőző imádságainak, lelki vívódásainak, s annak, hogyan szentelte teljes életét Egyházának.

„Amikor nyugdíjba ment, nem volt háza, vagyona, autója, nem volt semmije. Úgy élte az életét, hogy mindent mindig az Egyházának áldozott.” Egykori otthonában sokszor látta vendégül a papokat, a papszolgálatokat, a híveket. „Nézzetek szét, ez az én családom” – mondta ilyenkor.

Keresztes Szilárd püspök már az Atyánál van, szülei, testvérei, barátai és „kedvese, az Istenszülő Mária” társaságában – mondta a végső búcsúban Kruppa Levente. A szónok személyesen is búcsút vett Keresztes Szilárd püspöktől, hiszen a főpásztor nemcsak gyóntatójának fogadta őt, hanem gyermekeként szerette.

Seszták István, a Hajdúdorogi Főegyházmegye főhelynöke mindenkinek megköszönte a jelenléte a Görögkatolikus Metropólia nevében, majd a püspökök és az elhunyt testvérei körében a kegytemplom kriptájában örök nyugalomra helyezték az emeritus hajdúdorogi megyéspüspököt.

Forrás: Görögkatolikus Metropólia/P. Tóth Nóra
Fotó: BSZI/P. Tóth Nóra

Michael W. Banach apostoli nuncius kifejezte együttérzését és vezető vatikáni tisztviselők üzeneteit tolmácsolta

Veres András győri püspök, az MKPK elnöke személyes emlékeket felelevenítve búcsúzott az elhunytól

lan, Máriapócs polgármestere és Haluska Szilvia, Komlóska polgármestere.

A gyászolók közt ott volt Keresztes Szilárd püspök három élő testvére, rokonok, barátok, hívek, mindazok, akik szerették és tisztelték őt. Ahogyan egyik testvére mondta a részvénytilvánítás után: „Ő mindannyiunk halottja.” A temetési szertartáson a magyar mellett óslávul, szlovákul, románul, olaszul és cigány nyelven is hangzottak el liturgikus szövegek, imádságok.

Az volt az élethivatása, hogy megpróbáljon kicsit hasonlónak válni Jézushoz, mindnyájunk Mesteréhez. Láttuk ennek apró jeleit: hogyan hajolt oda elesettekhez, megtörtékhez, hogyan látogatott beteg püspököket és papokat, akik a nagy útra készültek. Láttuk, milyen érzékenységgel fordult a gyermekek felé – mondta Kruppa Levente érdi parókus Keresztes Szilárd püspök ravatalánál. – Hálát adunk az Atyának, hogy megalkotta, a Fiúnak, hogy meghívta, és hálát adunk a Szentléleknek azért, hogy alkalmassá tette erre a szolgálatra. (...) A Szentlélek nemcsak alkalmasnak tartotta őt, hanem mindig oltalmazta, és gondviselő szeretetével, odafigyelésével körülvette az életét.”

„Ravatala mellett újra rádőbbenünk: függetlenül attól, hogy egyszerű vagy nagyszerű

felé. És ez szomorúság. Mégis úgy gondolom, ezen a temetésen a szomorúsággal szemben az örök élet diadalát hirdetjük, és ebben a legfontosabb érzésünk a hálaadás” – fogalmazott prédikációjában Kruppa Levente a temetési Szent Liturgián.

Keresztes Szilárd püspök búcsúztatása fényes ünnep volt a magyar görögkatolikusok életében. A hófehér papi és püspöki öltözékek, a szertartás méltósága, a teret betöltő felhívások éneke annak a bizonyosságát hirdették, amiről a szertartás szónoka, Kruppa Levente is beszélt: „Isten olyan módon vigasztalta meg őt, hogy többé sosincs egyedül, mert a szentek közösségében elnyerte az örök boldogságot, és ebben a közösségben most, köszöni szépen, jól van, s remélem, ahogy eddig is tette, ezután is imádkozni fog értünk”.

A szertartáson, amely élő adásban is követhető volt a Görögkatolikus Média Központ YouTube-csatornáján, a papi temetéseken is imádkozott és felolvasott ekténiákat és apostoli, evangéliumi szakaszokat Szent Liturgia követte, majd a pannyichida következett, végül pedig az altemplomban való elhelyezés. Emelkedett mozzanatok voltak, ahogyan Kocsis Fülöp hajdúdorogi érsek-metropolita a boldogságokat énekelte, s a nép a zsoltárok mélységeit idé-

lássátok a megfeketedett testi szépséget. Ezért, testvéreim, ebből megismervén a halált, siessünk az Üdvözítőhöz könyvek között kiáltva: Isten, kit magadhoz vettél, szentjeiddel együtt nyugtasd meg.”

A szertartáson Michael W. Banach apostoli nuncius vatikáni küldöttségként kifejezte együttérzését, és az alábbi üzeneteket tolmácsolta.

Pietro Parolin bíboros államtitkár részvéttávirata: „Őszentsége XIV. Leó pápa, miután erősen illégette, felidézve pástori szolgálatát, mely által Egyházában cselekedeteivel és erényeivel a jövő nemzedékek javát szolgáló lelki örökséget hagyott. Őszentsége az el-

vevők számára szívből küldi vigasztaló apostoli áldását.”

Claudio Gugerotti bíboros, a Keleti Egyházak Dikasztériumának prefektusa részvéttávirata: „Michael W. Banach apostoli nuncius augusztus 14-én értesítette dikasztériu-

Végső búcsú a kegytemplom kriptájában

munkát excellenciás Keresztes Szilárd, a Hajdúdorogi Főegyházmegye emeritus püspökének augusztus 13-án bekövetkezett haláláról. A szomorú hírről tudomást szerezve szeretném kifejezni legmélyebb részvétemet és imáimat a néhai főpásztorért. Csatlakozik imáimhoz excellenciás Michel Jalakh OAM érsek, titkár; excellenciás Filippo Ciampianelli püspök, titkárhelyettes, valamint dikasztériumunk egyházi és világi munkatársai. Imádko-

zunk a néhai főpásztor rokonait, az egyházmegye híveit, valamint mindazokat, akik mély megatottsággal és hálával búcsúznak tőle.”

Veres András győri megyéspüspök, az MKPK elnöke a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia nevében fogalmazta meg gondolatait. Felidézte azt a szentírási szakaszt, amely Keresztes Szilárd püspöknek a magyar ajkú püspökök számára 2010. november

Praktikus tudnivalók Bódi Mária Magdolna boldoggá avatásáról

XIV. Leó pápa képviselőjében Erdő Péter bíboros, prímás, esztergom-budapesti érsek szeptember 6-án Veszprémben boldoggá avatja Isten tiszteletreméltó szolgálóját, Bódi Mária Magdolna szüzet és vértanút. Aki szeretne részt venni a Magyar Katolikus Egyház e kiemelkedő eseményén, kérjük, regisztráljon a www.boldoggaavatas.hu oldalon! Részletes tájékoztatás olvasható a *Welcome* mobilapplikáció felületén a *bodimariamagdolna* eseményazonosítóval. (Az applikáció iOS és Android verzióban is elérhető.)

Szeptember 4., csütörtök

8:00 Indulás
Tekerj Magdival! – Kerékpáros zárandoklat
Helyszín: Budapest, Kelenföld
Útvonal: Budapest–Székesfehérvár–Balatonfüzfő–Veszprém

Szeptember 5., péntek

15:00–18:00 Magdi Tour és kiállítások

- Magdi Tour interaktív kódfejtő és kincskereső játék, amely segít közelebb kerülni Magdihoz
- Bogáncs és liliom – Magdolnák virágai: időtlen női történet Mária Magdolna alakjáról, Bódi Mária Magdolna gondolataival
- Régészeti kiállítás: Óskori leletektől a barokkig – a kiállítási tárgyak között egy Árpád-kori korsó és Szent István ezüstdénárja, a Lancea Regis
- Nem káptalan a fejem: a kiállítás a veszprémi kanonokok kevéssé ismert, mégis izgalmas világába nyújt bepillantást
- Kamrakiállítás: barokk kori kincsek és a Madonna a kis Jézussal-szobor bensőséges, elmélyülésre hívó atmoszférája
- Barokk kert: pihenőkert, ahol Bódi Mária Magdolna mellszobra mellett egy hangoskönyv is várja az elcsendesedni vágyókat

Helyszín: Biró-Giczey Ház

19:00–24:00 Magdi Fest
Ifjúsági találkozó és virrasztás (imádság, dicsőítés, szentségimádás Fábry Kornél püspök atyával és a Rád Találtam Dicsőítő Csoporttal)
Helyszín: One Veszprém Aréna

AZ ÜNNEPI HÉTVEGE PROGRAMJAI

Szeptember 6., szombat

8:00 Kapunyitás, felkészülés
Helyszín: One Veszprém Aréna

8:30 Indulás
Kerékpáros zárandoklat a boldoggá avatásra
Helyszín: Magyarok Nagyasszonya-templom (Cholnoky-lakótelep)

11:00 A BOLDOGGÁ AVATÁS ÜNNEPI SZENTMISÉJE
HELYSZÍN: ONE VESZPRÉM ARÉNA

13:00–16:00
Maradjunk együtt! – kisfilmek, beszélgetések
Helyszín: One Veszprém Aréna parkolója

14:00 Kerékpársorsolás
Helyszín: One Veszprém Aréna parkolója
14:00–18:00 Magdi Tour és kiállítások
Helyszín: Biró-Giczey Ház

13:00 órától
A nyitott ereklye megtekintése
Helyszín: Szent Mihály-főszékes-egyház

Szeptember 7., vasárnap

10:00–17:00
Magdi Tour és kiállítások
Helyszín: Biró-Giczey Ház

12:00–18:00
A nyitott ereklye megtekintése
Helyszín: Szent Mihály-főszékes-egyház

15:00–17:00 Hanghullám
Magdiról a boldoggá avatás után
Helyszín: Tihany, hajóállomás

18:00
Hálaadó szentmise és az ereklye lezárása
Helyszín: Szent Mihály-főszékes-egyház

BÓDI MÁRIA
MAGDOLNA

HÍREK KÉPEKBEN

• **Ternyak Csaba érsek** vezetésével augusztus 12–14. között káplán-találkozót tartottak a Váci Egyházmegyében. Marton Zsolt megyéspüspök látta vendégül a részt vevő huszonegy atyát és kísérte végig őket a programokon.

• **A Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei** Gergelyugornyán augusztus 21-én ünnepelte Mák Zsolt pappá szentelésének 25. évfordulóját. A jubiláns huszonöt évvel ezelőtt ugyanitt mutatta be első szentmiséjét, ezért különösen fontos számára ez a templom és a hívó közösség.

Nyolcvanéves

az
Új Ember

1945. augusztus 9-én jelent meg az Új Ember első száma. Lapunk nyolcvanéves fennállását ünnepelve cikksorozat keretében válogatást közlünk az elmúlt évtizedek írásainak legjavából. Az alábbiakban az 1945. szeptember 2-ai Új Emberben megjelent személyes hangvételű sorokat olvashatják a II. világháború végén megtartott Szent Jobb-körmenetről.

Pogány Károly:

Szent István-napi szilánkok

1
POZSONYI VAGYOK, elsőízben vettem részt a Szent Jobb körmenetben. Más szemmel, más szívvel, de tisztá magyar lélekkel. Sokat szenvedtünk, két hónapja kerültünk Pestre, most Budán lakunk, – ott láttuk, mekkora menet indult délután Pest felé: proletár-lakások és épen maradt fényes villák tulajdonosai, munkások és katonatisztek, férfiak, nők, gyermekek ezren, tízezren és százezren, zászlók alatt és a kereszt árnyékában...

2
SOKAT SZENVEDETT arcok, rancos, fáradt szemek. De most égnek. Nincs fényes pompa; arany-bársony és selyem, meg csillogó fegyverek nem kísérik most a Szent Jobbot. Ezek a szemek kísérik ... A meggyőztörség még látható nyomai, sok-sok szegényes és imádkozó ajkak kísérik: sorsunk jobbrafordulásáért, az idegenben sínylődők hazatéréséért, családok egyesüléséért, szent Királyunk védő Jobbja alatt. Bűnbánó és könyörgő körmenet volt, a szív és a lélek fölvonulása, nem pedig a fény és pompa ünnepe.

3
A NÉZŐSereg a járdák szélén részben maga is résztvevője volt a

körmenetnek. Másrészen viszont nem. Volt, aki zsebredugott kézzel, szétvetett lábakkal állott ott. De amint odaért a Szent Jobb, vagy letérdelt, vagy legalábbis önkéntelen vigyázzba merevedett a test és lélek is. Már amennyire ezt a szem megítélhette. Fedetlen fejjel a több tízezer, talán százezer nézőből csak EGYETLEN férfit láttunk: aki két nővel ment karonfogva a körmenet mellett, a Somogyi Béla-úton. Fehér vászonruha volt rajta és nem kalap, hanem fehér, ellenzős sapka. Talán itt ráismer magára...

4
A BAZILIKA előtti tér. Nagyobára romhalmaz. De minden törmelékhalom tetején emberhegyek. Kevés a hely, egyre duzzadóbb zsúfoltság, ömlő embercsapatok, égő várakozás, – távoli énekszó. Az arcok fölfelé merednek: ...most ...most! Föltűnik a kanyarulatban a magyar honvédek, rendőrök egyenruhája; hozzák a várva-várt Szent Jobbot. Irtózatossá taps és szünni nem akaró éljenzés tölti be a hatalmas teret. „Végre itt vagy, itt vagy ismét közöttünk, Szent Jobb!” ... Könnyes szemek tízezrei között halad a Szent Király Jobbja, mely ott pihen a kis üvegszekrényében, a bársony-vánkoson. Azután meg-

kezdődik az ünnepélyes ceremónia, majd az ünnepi szentbeszéd...

5
HANGOS SÍRÁS, fehér, sokszor feketével szegett zsebkendők villannak a borús ég alatt, mikor P. Badalik Bertalan beszél. A szárnyaló beszéd alatt egyetlen hófehér galamb röpköd a hatalmas tér fölött, azután visszatér a Szent Jobb fölé, kétszer megkerüli, azután felröppen a Bazilika tetejére. A beszédet nagy taps és éljen szakítja meg, ekkor 6 tarka galamb csapódik le a föld felé, majd éles kanyarral eltűnik a Duna irányában. A fehér galambot nem látni.

6
AZ ÉGBOLT szürke volt, itt-ott szemerkélt az eső, de várt addig, míg a hatalmas tömeg szét nem oszlott. Azután pedig kinyíltak az ég csatornái, szinte jelezték, hogy odafönt is megsiratják a velünk érző égiek, ezért küldték el hozzáink a Reményt, a Jövő ígérését: a Szent Jobbot. Az eső kegyetlenül szakadt, mi mégis boldogan áztunk, mert éreztük a Szent Jobb közelségének melegtét és azt, hogy mostmár vigyázni fog reánk, magyarokra! — így éreztük ezt anno 1945 augusztus 20-án.